

2011
Primavera
69

el Llombo *RC*

reivindicació / cultura

ÚLTIMA HORA
Enquesta internet
Lina Insa,
suspesa
(pàg. 16)

Bona nit...!

Escriuen:

Miquel Àngel Múrcia i Cambra, sobre Gomis
Paco Garrido i Amo, els forns de calç
David Mira Gramage, l'altre Llombo
Gaspar Conejero Martínez, "la pequeña Suiza"
Guillem Llin Llopis, un poble sense pecat

L'ASSOCIACIÓ EN INTERNET:
www.avllombo.blogspot.com

Paco Muñoz

El cantautor valencià Paco Muñoz va estar el passat 22 de gener de 2011 per tercera vegada a un acte de l'Associació de Veïns el Llombo. Com en les dos presències anteriors, no va defraudar cap

expectativa i la vesprada fou molt agradable. La raó, presentar el DVD "Paco Muñoz, concert al claustre" gravat en la sala la Nau de la Universitat de València l'estiu de 2010

La gent del Llombo amb el cantautor Paco Muñoz. Plantats, d'esquerra a dreta, Carles Margarita, Paco Mollà, Pepa, l'esposa de Paco Muñoz; María José Reig, Paco Muñoz, David Mira, Joan Barberà i Pura Pla. Agatxats, Pep Barberà, Pepe Cañete, Paco Garido, Guillem Llin, Gaspar Conejero i Elies Castelló

REDACCIÓ

No es va defraudar cap expectativa. Ni el cantautor Paco Muñoz ni el públic assistent van eixir decebuts. L'acte de presentació del DVD "Paco Muñoz, concert a la Nau", celebrat en el local social el Llombo el dissabte 21 de gener es convertí en un càlid homenatge que l'Associació de Veïns el Llombo li va tributar al cantautor valencià.

L'acte el va encetar Pep Barberà, president de l'entitat, qui li va donar la paraula al poeta David Mira, qui li va dedicar a Muñoz una rondalla feta poèticament en la qual l'autor de Serra de Mariola era l'aigua a la que

van a beure molts valencians i un punt de referència quasi obligatòria, malgrat els governants que fan tot el possible perquè no és done aquesta circumstància en la seua pretensió d'uniformitzar-ho tot: "*Vàrem conèixer Paco Muñoz... ja fa tants anys, fa molt de temps d'allò (...) vam trobar una font... feta de veu claríssima: una aigua melodiosa feta cant cristal·lí, i alhora dolça... com collarats de llum... Era una font de poble, que havia conegut aquella altra font, també d'antiga arrel de poble i batejada amb un nom de desig: 'Llibertat'...*".

Posteriorment es van passar quatre cançons del DVD, que van estar pre-

sentades i adobades amb anècdotes pel propi cantautor. Cal tenir present que no va cantar cap tema atés que els problemes coronaris li ho impedeixen. Com a cloenda, l'artista Miquel Ferrero li va fer lliurament d'una escultura del País València amb la llegenda "d'un País". En el seu parlament, Paco Muñoz va donar les gràcies a tots els assistents i, en broma, va assegurar que havia estat "a traïció" el muntatge de l'acte per quan ell solament acudia a la presentació.

Amb un vi d'honor i amb una amena tertúlia entre els assistents va concloure l'activitat en la que Paco Muñoz va poder comprovar de prop l'afecte que li té el poble d'Ontinyent.

, entre amics

LA PRESENTACIÓ, EN IMATGES

En el Llombo, les presentacions comencen puntuals. Imatge dels primers instants, quan el local encara no estava ple. Baix, seguit les agulles d'un rellotge, David Mira, Paco Muñoz i Pep Barberà durant l'acte, gent assistent, l'artista Miquel Ferrero lliura Paco Muñoz una escultura del País Valencià, i el públic ompli el local social el Llombo

LOCAL SOCIAL DEL LLOMBO

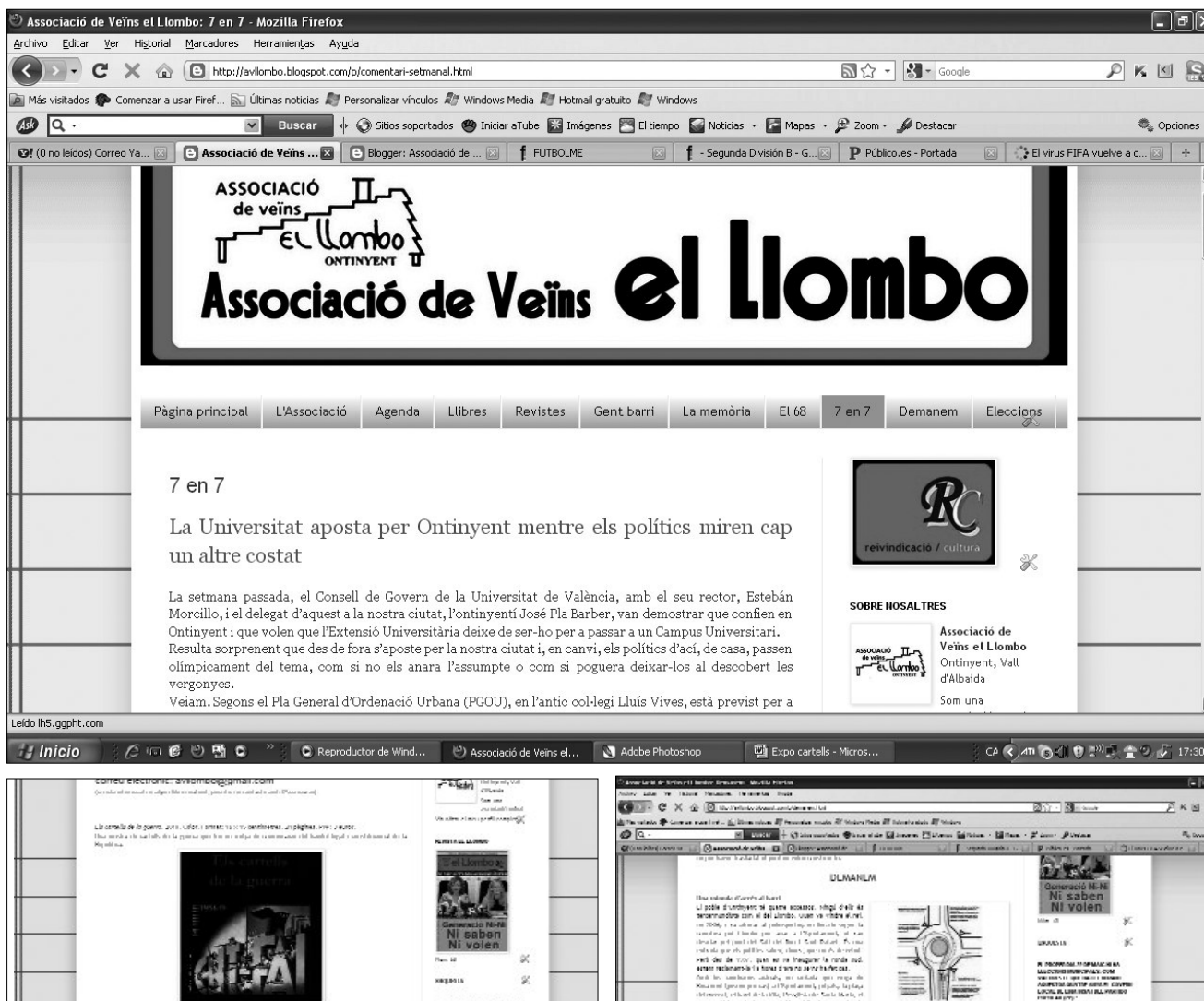
Està obert:

Matins: de 10:00 a 13:00 hores

Vesprades: de 16:00 a 19:00 hores

Dissabtes: de 09:00 a 14:00 hores

Benvinguts

La primera pàgina de l'espai a internet de l'Associació de Veïns el Llombo. Baix, les sopeses Llibres i Demanem

L'era moderna li ha arribat a l'Associació de Veïns el Llombo, que està ja en internet. Era, senzillament un assumpte de temps. I aquest ha arribat. La pàgina, que qualsevol internauta pot accedir des de www.avllombo.blogspot.com, o si busca en "avllombo", ofereix tot un seguit d'informacions puntuals i altres recordatòries.

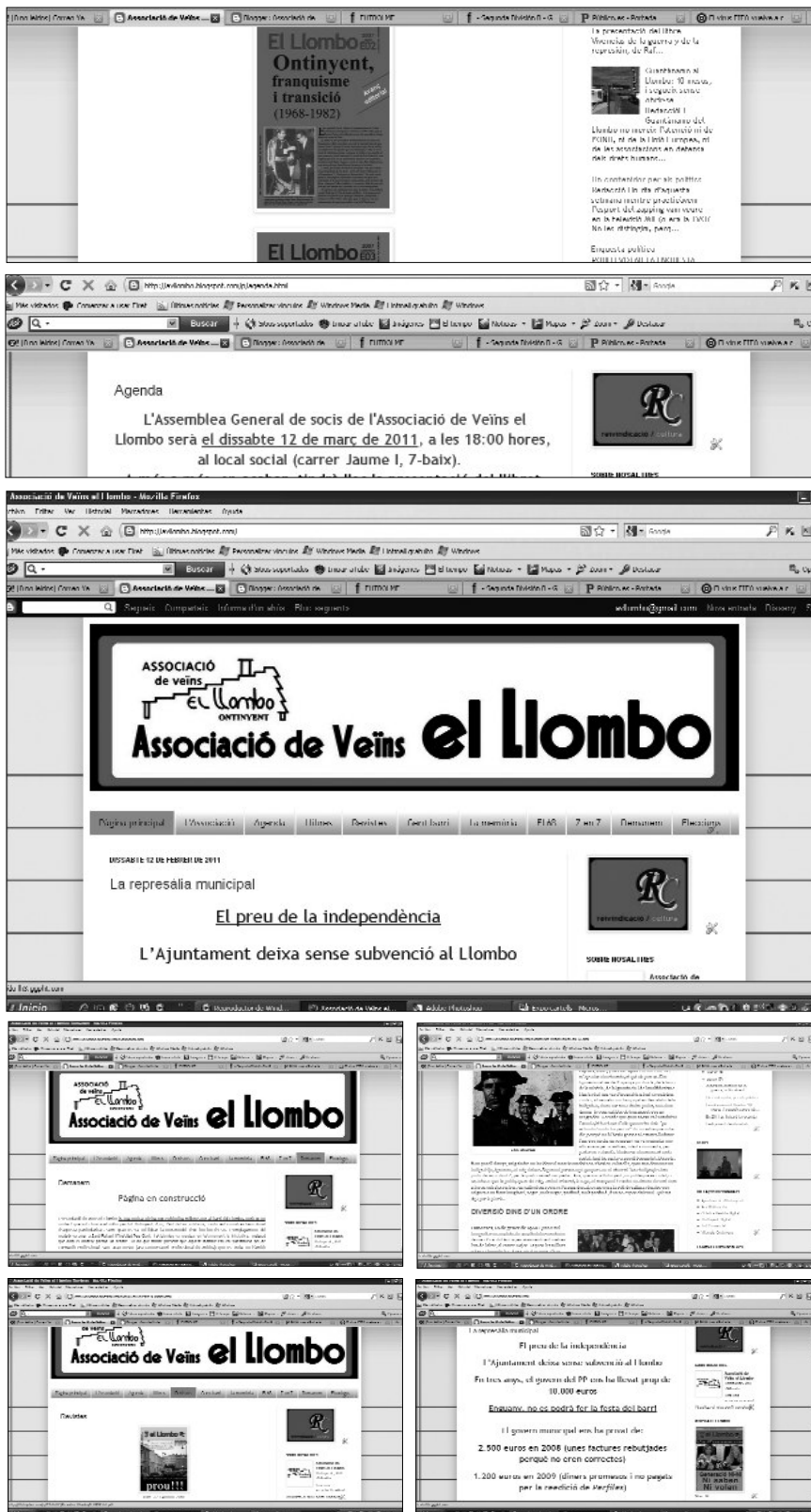
L'elaboració de l'espai l'ha fet Anna Mari Mollà, i té, a més de la pàgina principal, deu pestanyes: l'Associació, Agenda, Llibres, Revistes, Gent barri, La memòria, El 68, 7 en 7, Demanem i Eleccions.

En l'Associació, a més d'una breu història de l'entitat amb el presi-

dent que ha tingut, i ha també totes les portades de les revistes que han aparegut fins ara, un total 77. En l'Agenda, consten els actes que té previst realitzar el col·lectiu. En l'apartat de Llibres hi ha tots els llibres publicats pel Llombo i també aquells altres en els que ha col·laborat. En Revistes es poden consultar els 16 últims números perquè estan penjats en PDF. En Gent barri, es trauen els veïns que han aparegut a aquesta secció que va prendre el nom de la sèrie que feien a la TV3, tot i que no estan encara tots perquè s'han de digitalitzar les pàgines, perquè els primers números no estan guardats. La memòria recull els treballs publicats

a la revista i que tenen un caire històric. El 68 és un llibre que està escrivint l'equip de redacció sobre 1968, com eren aleshores les coses amb ulls d'un xiquet de 10 anys, que a manera de diari va deixant per a la història una sèrie de records. 7 en 7, arreplega l'opinió de l'Associació amb periodicitat setmanal sobre un assumpte d'interès. En Demanem són les reivindicacions del Llombo perquè als nostres polítics no se'ls oblide. Finalment, com venen eleccions, hi ha també un apartat amb tota una sèrie d'informació en diversos documents en PDF per consultar-los aquell que tinga necessitat o, simplement, curiositat.

a internet!

La irrupció en internet ha estat excel·lent. En les primeres cinc setmanes de funcionament ha tingut un total de més de 2.700 visites. Per dies, el màxim va ser el 28 de febrer amb 183 pàgines vistes i el que menys, el 14 de febrer, amb 27. La procedència de les mateixes, la major part són d'Espanya. Però també hi ha visites d'Estats Units (55), França (11), República Dominicana i Regne Unit (8). També han entrat des de Països Baixos, Rússia, Vietnam, Canadà i Malàisia. si bé cal pensar que ha seguit accidental. La procedència d'Estat Units i de França esta localitzada i sabem qui són els que segueixen al Llobo, però no els de la República Dominicana i Regna Unit.

Les pàgines més vistes, amb més de 100, són El 68, amb 268 visites; l'Associació (140), 7 en 7 (131), Llibres (125), Agenda (116), Revistes (112), Gent del barri (103) i La memòria (100).

En les cinc setmanes, el Llobo ha col·locat un total de 26 escrits en la pàgina principal, D'aquestos, els més demandats pels internautes han estat el tancament de TV3, amb 62 visites; l'escrit de Joan Barberà publicat al *Levante*, amb 23 i La represàlia municipal, amb 22. Tot açò fa que a hores d'ara, un internauta escriu al buscador Google "avllombo", les 11 primeres informacions remeten a aquesta Associació de Veïns.

Els diferents apartats a internet que té l'Associació de Veïns el Llobo. Qualsevol veí que entre, trobarà de seguida el que busca perquè és una pàgina que prima la senzillesa per damunt de qualsevol altra circumstància

L'Associació en internet: <http://avllombo.blogspot.com>

L'Ajuntament deixa sense subvenció al Llombo

El preu de la independència

En tres anys, el govern del PP ens ha llevat prop de 10.000 euros

El govern municipal ens ha privat de:

2.500 euros en 2008 (unes factures rebutjades perquè no eren correctes)

1.200 euros en 2009 (diners promesos i no pagats per la reedició de *Perfiles*)

6.000 euros en 2010 (el total de la subvenció per a l'Associació i la festa del barri)

REDACCIÓ

El preu de la independència té un cost. Elevat, molt elevat per a l'Associació de Veïns el Llombo, que malgrat aplicar des de sempre una política econòmica espartana, cosa que ens ha permés fer tot un seguit de coses i, això, pagant els socis solament 6 euros a l'any en concepte de quota.

El govern municipal considera que ha millor manera de perdre una veu independent és callar-nos per sempre. No ho ha aconseguit, tot i que la llista ja comença a ser llarga: Info TV, la revista *Crònica*, els informatius de l'emissora de ràdio Ritmo, o la delegació de *Levante* a Ontinyent. El govern popular vol que els mitjans estiguen per fer el que han de fer: alabar-los, com passa en la major part dels que queden. En el nostre cas no ho aconseguir-ha: ens anirem a casa quan vulgam, i no quan des del consistori desitgen i vulguem.

Malgrat tot l'apuntat i en el que es ratifiquem, hi ha que dir que l'Associació de Veïns el Llombo també és culpable de haver perdut la subvenció de l'any 2010. Se'ns va passar i no la vam presentar en el període que l'Ajuntament va posar.

Dit açò, que és cert i ho diguem el primer, cal afegir també una sèrie de coses, per donar-se compte de l'alegria municipal al haver presentat la sol·licitud fora de termini.

—Altres anys a les associacions que se'ls ha passat, després un decret d'alcaldia ha solucionat el problema. Aquest any, a més a més del Llombo, hi ha una altra associació de veïns, i dos comis-

sions de festes. Tot fa pensar que en estar el Llombo pel mig, s'ha decidit aplicar mà dura i intransigent.

—L'argument esgrimit per la regidora d'Hisenda, d'estar en una crisi molt forta, no és sosté, tot i ser veritat. El Llombo va publicar que hi havent crisis econòmica, el més lògic era que les subvencions i ajudes als col·lectius diversos és veieren afectades. Per a nosaltres, una reducció del 30% era una cosa lògica i coherent. Estàvem —i estem— disposats a estrènyers el cinturó. La sorpresa va ser que es mantenien totes idèntiques a l'any 2009.

—A uns els telefonen, cosa que no és el nostre cas. Estem localitzables sempre, menys per al període de subvencions.

—L'Associació no té un alliberat per saber quan ix un escrit que ens interessa. La fluctuació de dates fa molt difícil encertar quan ix publicat. Així és normal que se'ns puga passar, oblidant-ho, i registrar-lo al mes d'octubre. Per posar un exemple, la Generalitat Valenciana, que convoca ajudes per la promoció i ús del valencià, la convocatòria de 2010, la va fer pública en desembre de 2009, i la de 2011, encara no ha eixit publicada.

—Segons la regidora d'Hisenda, María Abad, la convocatòria va eixir publicada a tots els mitjans de comunicació locals, entre ells els periòdics *Loclar* i *El Periòdic d'Ontinyent*. Cosa que és fals. A *El Periòdic d'Ontinyent* no és va publicar, com bé sap ella i podem demostrar nosaltres.

Aquesta represàlia municipal ha provocat que el Llombo, en les dos darreres reunions de la junta directiva s'haja

El discurs oficial i el discurs real no són coincidents

replantejat el calendari de 2011. La primera mesura ha sigut la desaparició de la festa del 9 d'Octubre de l'agenda prevista. Enguany no podrem fer la festa dels valencians perquè així ho ha decidit l'Ajuntament. De tota manera, esperem que solament siga un any la suspensió de la mateixa. Hi ha que tenir en compte que la festa és molt deficitària, i que gràcies a la subvenció municipal era possible fer-la com passa en la major part de les festes del poble.

En quan a l'Associació de Veïns s'ha establert que pel 2011 no hi ha calendari d'activitats. De tota manera, s'ha decidit que si hi ha diners, pugen fer-se activitats, si bé s'ha de buscar el difícil l'equilibri econòmic per no quedar-se entrampats. D'aquest calendari d'activitats i d'aquestes mesures d'urgència queda fora de les mateixes la publicació dels quatre números de la revista *el Llombo* i l'edició del llibre anual, per al qual s'ha començat a buscar patrocinadors o col·laboradors que facen factible la cita del Llombo amb la cultura.

La realitat política d'Ontinyent

Fa quatre anys, en el número 53, de la primavera de 2007, i davant les immediates eleccions municipals, a l'editorial demanàvem "un futur que pel bé de tots no deu tenir la 'mala llet' passada. Ha de ser un període més tranquil en el que tots els grups deuen mirar primer que res pel bé d'Ontinyent". I passades les eleccions, amb la majoria absoluta del PP, al número 54 d'estiu, apostàvem per què "caldrà fer les coses bé. El programa electoral del PP és extens i extremadament ambiciós. 170 propostes, moltes d'elles d'una envergadura notable. (...) Significa que, per això, s'han de posar a treballar, molt i bé". Tot seguit apuntàvem: "no val, no pot valdre, fer les coses amb prepotència (la prepotència que dóna sovint la majoria absoluta), sense escoltar, sense parlar-ho, aplicant el ruglò. Es tracta de sumar voluntats perquè Ontinyent ho necessita".

Fa quatre anys, no sabíem que la crisi poguera ser tant profunda i que passaria factura a l'Ajuntament, a la Generalitat i a l'Estat i que, com a conseqüència d'això, minvaria les possibilitats reals de fer coses a l'equip de govern. Les previsions, massa optimistes, del govern central, no van ajudar gaire a començar a posar solucions a la situació.

Però mirant el panorama que ens deixa aquestos quatre anys, s'arriba a la conclusió que si s'han fet coses, ha estat *gràcies* a la crisi. Els dos plans estatals han aportat un bon grapat de milions, i fer una sèrie de projectes, uns amb més fortuna que altres. Fora d'aquesta realitat, l'equip de govern que encapçala Lina Insa, no ha aconseguit res. I l'obra més emblemàtica i mediàtica en la passada campanya electoral (l'hospital) ni se l'ha vist ni a hores d'ara se'l espera.

Aquesta ha estat la realitat del que ha aconseguit el PP per Ontinyent, tot i ser del mateix partit que governa la Generalitat Valenciana. A la ineficàcia política d'Insa i els seus caldria apuntar un ninguineix absolut patit per la població de l'administració autonòmica que, de cap manera, es mereix que la maltracten com si es tractara d'una vulgar malquerida.

Durant l'anterior corporació municipal, Lina Insa va demonitzar el tripartit constantment, fent-lo el culpable de tots els mals que tenia Ontinyent. Ara, el monopartit, es pot dir que no ho ha fet millor. Primerament, perquè en inversions la seua gestió ha estat decebedora, com acabem de veure. I en segon lloc, perquè encara que el vídeo promocional de la labor feta i que es pot veure a internet, diu

"pensem amb tots", el seu govern és de mig Ontinyent, la qual cosa entropessa amb el que dèiem de sumar voluntats pel bé del poble. I no. L'alcaldia d'Insa s'ha caracteritzat per l'enfrontament. Enfrontament amb els joves, aglutinats en el Consell Local de la Joventut, i als quals els ha fet passar les filipines amargues; enfrontament amb els empresaris, enfrontaments amb els clubs esportius, enfrontament amb el Llombo, associació a la qual porta un temps tractant d'estrangular-la econòmicament; enfrontament amb els propietaris de les casetes, quan era ella la que anava a solucionar-los el problema que el tripartit havia ocasionat i, ara, es troben a punt de la sanció econòmica; enfrontament amb els mitjans de comunicació que no contenen grandàries de la seua gestió i als quals, com al Llombo, busca asfixiar-los econòmicament i en massa casos ho ha aconseguit; i enfrontament amb els membres del seu propi partit.

Els mitjans de comunicació, amb la televisió local en primer terme, fan a diari una apologia de les bondats d'Insa que poc té a veure amb la realitat i quan la mateixa ha fet en certes coses una política de terra cremada. Veure el Servei de Publicacions municipal és un bon exemple. No l'ha suprimit, per la senzilla raó que seria una mesura impopular, però sí que la deixat morir no havent-se constituït en quatre anys i no havent editat ni un sol llibre. Ni un. O la publicació de la revista *Alba*, que a passat a millor vida quan era una edició capdavantera al País Valencià. A tot açò, el darrer número d'*Alba*, que estava en marxa quan va entrar d'alcaldesa, no el va presentar, i en canvi sí que va anar a la presentació de la revista *Almaig* que publica l'associació La Nostra Terra.

Ens agrada o no, aquesta és la realitat política d'Ontinyent, i no la que Lina Insa s'entesta a vendre a la ciutadania a través dels mitjans de comunicació.

Volíem incloure en aquest editorial un comentari sobre el Guantàmo del Llombo. Però ha estat impossible. Vam sol·licitar en febrer una reunió amb el ponent d'Urbanisme, Filiberto Tortosa, per saber i informar els veïns en l'Assemblea general i en aquesta revista. Però problemes d'agenda de Tortosa fan que la reunió estiga prevista per al proper 17 de març. En la pàgina d'internet (<http://www.avllombo.blogspot.com>) tindran puntual informació, i en la pròxima revista.

EDITA: Associació de Veïns el Llombo. Carrer Jaume I, 7-baix
Ontinyent (La Vall d'Albaida)
CIF: G-46979183
Registre Generalitat Valenciana
4746, Secció 1a

Registre Ajuntament d'Ontinyent,
núm. 72
Any XXI, Segona Època,
núm. 69. Primavera 2011
Exemplar Gratuït
Dipòsit legal: V-503-1993

NOTA: L'opinió de l'Associació de Veïns el Llombo d'Ontinyent es manifesta en l'Editorial i en els seus articles signats des de la Redacció. La resta ho són a títol personal, siguen coincidents o no amb el parer de l'Associació.

Amb la col·laboració
de la **Conselleria
d'Educació** de la
GENERALITAT VALENCIANA

**DIRECCIÓ GENERAL D'ORDENACIÓ
I INNOVACIÓ EDUCATIVA
I POLÍTICA LINGÜÍSTICA**

La Universitat vindrà al Llombo

REDACCIÓ

La Universitat de València porta 13 anys en Ontinyent com Extensió Universitària, però pareix ser que, ara sí, comença a donar passos de cara a la construcció al barri del Llombo d'un Campus Universitari.

El rector Estebán Morcillo es un ferm partidari de potenciar la institució docent a la nostra població. Una vegada més, ho va deixar clar en la reunió del Consell de Govern de la Universitat de València celebrada el passat dia 1 de febrer. Eixe dia, és va posar a votació l'acceptació o no d'una parcel·la a Ontinyent, al costat de l'emblemàtic edifici del Lluís Vives, per a la construcció d'instal·lacions docents, i la decidida aposta de Morcillo i del delegat del rector a la població, l'ontinyentí José

Pla, van aconseguir que l'esmentat Consell de Govern aprovara l'acceptació per 29 vots a favor, 2 en contra i 6 abstencions.

Fonts universitàries asseguren que per al curs 2012-2013 aquest nou edifici, amb capacitat per 500 alumnes, podria entrar en funcionament.

La Universitat aposta per Ontinyent mentre els polítics miren cap un altre costat

La setmana passada, el Consell de Govern de la Universitat de València, amb el seu rector, Estebán Morcillo, i el delegat d'aquest a la nostra ciutat, l'ontinyentí José Pla Barber, van demostrar que confien en Ontinyent i que volen que l'Extensió Universitària deixi de ser-ho per a passar a un Campus Universitari.

Resulta sorprenent que des de fora s'aposte per la nostra ciutat i, en canvi, els polítics d'ací, de casa, passen olímpicament del tema, com si no els anara l'assumpte o com si poguera deixar-los al descobert les vergonyes.

Veiam. Segons el Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU), en l'antic col·legi Lluís Vives, està previst per a la Universitat un solar a la part posterior, junt al patí i front al magatzem d'obres municipal. Així doncs, els plans per fer un Campus passen per aquest reduït espai de terreny.

Des de l'Associació de Veïns hem dit per activa i per passiva que l'espai és insuficient. I al respecte proposem

que s'amplie, ara que es pot. La zona de l'aparcament en la part posterior, fins al carrer de Joan Coromines, deu ser tota per la Universitat. Diguem aquesta zona perquè no seria difícil permutar el terrenys i no diem tot el tros del nucli urbà (part posterior i anterior, la que dona a l'avinguda del Comte de Torrefiel) perquè som conscients que, ací, al nostre poble, qualsevol cosa que es demane als polítics és molt, i situats en aquesta disjuntiva, preferim que abans siga la zona de darrere que res.

En qualsevol cas, s'ha d'ampliar el tros per a la Universitat i s'ha d'ampliar ja. Perquè a pesar del meninfotisme ontinyentí, el Consell de Govern de la Universitat va decidir apostar per Ontinyent i fer una forta inversió en ella per donar cabuda a 500 alumnes. Però veient del què són capaços els nostres polítics no cal fer-se massa il·lusions. S'ampliarà la Universitat, sí. Però no serà per una demanda social, sinó perquè s'han compromès els responsables universitaris.

FERCU
FINESTRES I CUINES

Plaça de la Coronació, 11 i 12, baix
Tel. 96 291 56 31 - ONTINYENT www.fercu.com

**CAFETERIA
BARRANQUET**

Camí Vell d'Estació, núm. 2
Tel. 625 47 77 50

L'exposició dels cartells de la guerra, en Bocairent

Redacció

L'exposició dels cartells de la guerra, produïda i patrocinada per l'Associació de Veïns el Llombo, i que els ciutadans van poder contemplar al local cívic del barri durant els mesos de novembre, desembre i meitat gener, va estar exposada a la veïna població de Bocairent.

La mostra, que es va fer a instància de l'Ajuntament de Bocairent, va estar exposada a la sala Joan de Joanes, i es va poder veure des de finals de gener fins el 20 de febrer de 2011, excepte els dies 2 al 5 de febrer, en que el local va estar tancat per motiu de les festes de Moros i Cristians que es celebren a la veïna població.

Guantànamo al Llombo: 10 mesos, i segueix sense obrir-se

REDACCIÓ

El Guantànamo del Llombo no mereix l'atenció ni de l'ONU, ni de la Unió Europea, ni de les associacions en defensa dels drets humans. Ni tant sols dels mitjans de comunicació locals, cada cop més afins al poder, perquè són els que van quedant per fer el *seu* paper. Però és una aberració que l'empresa constructora, amb la connivència de l'Ajuntament, ens han fet al barri.

És una aberració perquè 10 mesos després ningú diu quan van a fer alguna cosa. És una aberració perquè han posat la tanca a mitjan carrers. És una aberració perquè ningú diu res. És una aberració perquè com està provoca incomoditats als veïns. És una aberració perquè com està és un perill per als veïns. És una aberració perquè no es creuem que vagen a urbanitzar. És una aberració perquè...

El Guantánamo (Cuba) demanen que el tanquen.

Nosaltres demanem que el Guantànamo (el Llombo) l'obriguen. Però la indiferència és general, tant del constructor com de l'Ajuntament.

Ontinyent necessita...

REDACCIÓ

El proper mes de maig tindran lloc les eleccions per a elegir les corporacions municipals i el govern de la Generalitat. En conseqüència, i com sabem que als candidats, per tal de redactar els programes, els agrada escoltar les suggerències dels veïns, em volgut deixar constància, del que, a criteri de l'Associació de Veïns el Llombo, necessita Ontinyent.

Primer que res, i açò ens agradaria dir-ho alt i clar, tots els grups polítics, deuriem partir de la base, que estem travessant una crisi molt forta, i que no hi ha un euro ni en caixa ni en cap lloc, i per això, a l'hora de fer promeses, deuriem deixar de contar "milongues" i tindre trellat.

Després, d'aquesta puntualització, i deixant a banda el dia a dia de cada ajuntament, i la millora en la prestació de serveis com: neteja, policia, trànsit, obres, parcs, etc. anem a repetir una vegada més, reivindicacions molt antigues per al barri del Llombo, i necessitats d'Ontinyent, com per exemple:

1 Connexió de la ronda sud amb l'avinguda del Comte de Torrefiel (rotonda).

2 Connexió de l'aparcament de Sant Jaume amb l'avinguda del Comte de Torrefiel (proximitat amb els jutjats).

3 Prolongació del carrer de les Monges Carmelites fins la ronda Oest i cessió de terrenys al Col·legi

L'hospital, una gran decepció

Públic Lluís Vives.

4 Urbanització del carrer del Camí Vell de l'Estació.

Però Ontinyent en el seu conjunt necessita més coses, en les que creguem que tots els grups deuen centrar-se i posar-se d'acord, com són:

1 Construcció de la rotonda de connexió de la ronda sud en l'avinguda del Comte de Torrefiel.

2 Construcció del pont de Sant Vicent.

3 Dignificar el poliesportiu (millors generals, control d'accés, canvi d'ubicació del restaurant, més vigilància, etc.).

4 Donar una solució definitiva al solar del Ravalet.

5 Reforma del institut de l'Estació.

6 Despolititzar la TV local o millor, suprimir-la definitivament.

Però el que més necessita Ontinyent és eixir de l'estat de prostració en que es troba degut a la crisi, i per a fer-ho possible, necessitem apostar fort per noves formes de potenciar la nostra economia, i apostar per ser realment capçalera de

comarca. Necessitem precis:

1 Construcció del nou hospital (més ben dotat).

2 Apostar definitivament per la Universitat (dotació econòmica, unificar totes les seus en l'edifici de Lluís Vives, ampliació dels terrenys per a Campus, aparcaments, fent una permuta de tots els terrenys que fiten amb Lluís Vives per a futures ampliacions).

3 Reivindicar la millora del ferrocarril Xàtiva-Alcoi.

4 Potenciar la renovació de la indústria ontinyentina.

5 Situar Ontinyent en el mapa (senyalització de les carreteres des de Gandia, Alacant, etc.).

Herència Nadal

Exigim un gran pacte municipal, per reivindicar la última voluntat de la filla predilecta d'Ontinyent María Nadal Guerrero, per a que la seua fortuna retorne a Ontinyent i siga administrada pels seus legals legataris. Des de ací, emprenent tots els mitjans legals possibles per fer-ho possible, i recorrint inclòs als tribunals si fora menester. Una decisió que seria valorada molt positivament per tota la ciutadania.

No als contenidors

Per últim, per un Ontinyent més net, seguim diguent NO als contenidors per a l'arreglada de fem.

**AUTOSERVICIO
ALIAGA**

CATHERING
en frío para Bodas, Bautizos, Comuniones, Despedidas de soltero,
Serenatas, Fin de curso, Comparsas y todo tipo de Celebraciones.

Consultas y contrataciones
TEls.: 667 72 37 84 - 962 38 19 29

INSTITUTO VALENCIANO DE LA SORDERA

Técnico Audioprotesista

GAES ONTENIENTE **Centros Auditivos**

Músico Martínez Valls, 10. 46870 Onteniente
Tel. 96 291 42 46 onteniente@gaes.es
www.ivsordera.es www.gaes.es

El local, abandonat per l'Ajuntament

Una activitat feta al Llombo per l'Associació de Veïns

REDACCIÓ

Decididament, l'Ajuntament que encapçala Lina Insa ha decidit que el millor per al barri del Llombo es deixar abandonat el local social que hi ha allí. Que els veïns s'ha aburrisquen. Quan prompte farà dos anys que es va inaugurar, a penes un parell d'activitats ha realitzat l'Ajuntament en ell. A una activitat cada any, així no es cansarem.

Malgrat dir-ho i tornar a dir-ho, el consistori no ha fet cas a ninguna de les vegades que ho hem dit. Ens preocupa l'assumpte, perquè poden patir d'una greu sordesa i com no estant tractant-se-la, pot arribar a ser una malaltia perillosa. Esperem que no

sigas res, pel bé d'ells.

Així les coses, tenim un local... abandonat. Que l'Ajuntament no programa ni fa activitats en ell. El Llombo, com a entitat cívica i compromesa en l'aspecte cultural fa una sèrie d'exposicions, presentacions de llibres, tertúlies, xerrades. O siga, que per fer, fem de tot. Una altra particularitat és que hem potenciat el deixar el local per fer les clàssiques reunions de comunitat, siguen d'escala o de cotxera, i que sovint es realitzen en els llocs més intempestius i inoportuns.

Capítol apart a la jove Sandra Ferrero, que està acabant els estudis i té que fer uns treballs socials i ha decidit fer-los al barri, en el local... abandonat

per l'Ajuntament. La jove, fa un dia a la setmana i durant sis mesos un taller de memòria al que acudeixen una quinzena de persones majors (i perquè no es van poder apuntar més, el que denota que té demanda); un altre dia, un curset de manualitats, un altre dia, un curset de jocs infantils. I tots, tots, estan plens de gent. Prova inequívoca de que l'Ajuntament està fallant més que una escopeta de fira. Des d'aquesta publicació volem donar-li les gràcies més sinceres per la tasca impagable que fa, malgrat el desinterés municipal. Un Ajuntament, que ni ha posat telèfon al local ni tampoc línia d'internet, encara que així és recollia en el programa electoral del PP.

Tirar els dineeeerrrrsss...!!!

REDACCIÓ

Ací, a Ontinyent, hi ha un obra que tenia una demanda social de zero. Aquesta de la fotografia. La baixada al riu, al costat del pont de Santa Maria, si volia, s'ha haguera condicionat amb un cost mínim. Però no, com l'alcalde Lina Insa té molts diners (depèn per què), ha fet una obra, què un obra! UN OBRA!!!, com manen el cànons.

Miren si ha fet un obra ben feta, que haguera segut el mateix que s'haguera posat dalt, a la barana del pont, i cada minut haguera tirat un euro al barranc o al riu. Doncs bé, quan de temps haguera tardat? Quasi un any! Tirant a cada minut, del dia i de la nit, de dilluns a diumenge, festius inclosos, sense descans, sense vacances, un euro.

Si en lloc d'una moneda s'ha haguera decidit pels bitllets, i fora un de cinc euros, hauria estat 70 dies! Un, altre, un altre, altre, altre més...

Si volia llançar bitllets de 10 euros, més d'un mes llançant a cada minut un bitllet!!!

O si volia acabar prompte, i el bitllet fora de 20 euros, dos setmanes i mitja tirant diners en bitllets de 20 euros!!!

O bé, com és una dona molt ocupada, i tenia que acabar

prompte i tirar tots els diners, s'haguera encomanat als bitllets de 50 euros, quan de temps haguera tardat llançant-ne un a cada minut, dia i nit, sense parar? Doncs tres dies i mig!!!

De segur que amb l'atur que hi ha a Ontinyent, infinitat de parats ho hagueren agraït més, molt més, anant al riu a recollir uns bitllets o unes monedes com qui va a per mores. Això si que seria una ajuda. Més que l'obra de demanda social ZERO.

Carrer de Santa Teresa, prou!!!

REDACCIÓ

De nou, les cases del carrer de Santa Teresa, s'han vestit de dol; cobertors blancs amb un llaç negre, i una demanda: la rotonda, ja.

De nou, s'han sentit decebuts. S'han evaporat les dèbils expectatives que havien despertat en el veïnat, la xerrada que va fer el ponent d'Urbanisme Filiberto Tortosa en la seu de l'Associació. No s'han produït les bones notícies que esperava donar-nos "en uns dos mesos".

No cal dir que també nosaltres com associació de veïns ens hem sentit enganyats. Enganyats, per què al llarg de tota la legislatura (quatre llargs anys), ens havien dit que l'equip de govern

municipal també estava convençut de la necessitat de l'entrada directa de la ronda sud a l'avinguda del Comte de Torrefiel. I que havien aconseguit convèncer a València de la necessitat d'esta connexió. Ens han tingut tota la legislatura passant-nos en bones paraules. O millor dit, mentint-nos! A nosaltres i als veïns de Santa Teresa.

Per què... mira s'han fet coses! Primer en el *Plan E*, després amb altre *Plan estatal* i després en el *Plan Confianza*: rotondetes de seixanta milions de pessetes, canvi de partides de l'hospital al pont, fer miradors, biblioteques, escales, ceams, teatres, etc. cosa que està bé, però, si haguera voluntat... No s'haguera pogut destinar alguna partida per fer esta connexió?

Els veïns del carrer de Santa Teresa tenen més paciència que Job. I l'Ajuntament segueix mirant cap un altre costat

Urbanisme al barri. Açò és així?

REDACCIÓ

El barri del Llombo es un dels pocs on encara es veu una activitat urbanística; al menys, en el que es refereix a tanques metàl·liques i obertures de carrer.

Hi ha una zona en el barri on està produint-se un canvi molt gran; es la compresa entre l'antiga alqueria Milà, el carrer de Santa Teresa, Sant Ignasi i la futura "gran avinguda". Unes obres que estan comportant el traçat de la prolongació dels carrers Echegaray i Jaume I. Un traçat, el de Jaume I, que segons ens han fet arribar alguns veïns i segon visualment, no segueix l'alineació de les edificacions antigues. Sense ser tècnics, a primera vista, sí que pareix que no segueix la línia recta ni s'adapta als plànols que ens van facilitar des de l'Ajuntament. Imaginem que l'oficina tècnica ja haurà fet els deures oportuns.

Segons la urbanització, la línia de Jaume I es desvia

Avis

L'Associació de Veïns el Llombo comunica que, degut a haver estat suprimida la subvenció al Llombo per part de l'Ajuntament,

S'ANUL·LA

l'excursió de l'1 de maig que veníem fent des de fa més d'una dècada. Tanmateix, enguany tampoc hi haurà festa del barri el proper 9 d'Octubre.

optimil

Raquel Vela Silvestre
Óptico-Optometrista
Nº Colegiado: 13.077

Avda. Almaig, 13 bajo
46870 Ontinyent (Valencia)
Tel.: 96 291 06 07
ontinyent@optimil.es
www.optimil.es

El Nou Cisne

• RESTAURANTE • BAR •

MENÚ DEL DÍA
COMIDA PARA LLEVAR
ALMUERZOS POPULARES
TAPAS VARIADAS
CELEBRE SUS EVENTOS CON
NOSOTROS
NOS AVALAN AÑOS DE EXPERIENCIA
ABIERTO TODOS LOS DÍAS

Avda. Almaig, 31 B
Tel. 634 41 90 78 - 697 49 26 85
46870 ONTINYENT
(VALENCIA)

FOTO VIDEO 9

Digital Photography

Foto Video 9, Avenida Almaig nº1 Bajo, 46870 Ontinyent, Valencia. Teléfono y Fax: 962386381
Photointeriorismo Avenida Almaig nº1 Bajo e-mail: fotovideo9@fotovideo9.com

MARIA JOSE TORMO

Rafael Juan Vidal, 5-Bajo

Tel. 96 238 24 38 46870 ONTINYENT
Mov. 649 50 41 25

**ca
fidel
bicicletes**

Accessoris,
complements i tot
tipus de Bicicletes

Tel. 96 238 89 53
C/. Jaume I El Conqueridor, 9
46870 ONTINYENT (Valencia)

**ASSOCIACIÓ
de veïns**

Fontirafa

FONTANERIA • CALEFACCIÓ • AIRE CONDICIONAT • ENERGIA SOLAR TÈRMICA

Rafa Alonso Fita. Tel. 617 57 57 81
C/ Rafael Juan Vidal, 25-b
46870-Ontinyent (Valencia)
fontirafa@hotmail.com

Avda. Comte Torrefiel, 27 baix
46870 ONTINYENT
Tel. 96 238 39 54
Mòbil: 626 050 456

ANGLE OBERT

La “classe política”

GASPAR CONEJERO MARTÍNEZ

Quan veig als representants dels dos partits majoritaris, inflar el pit i criticar el “transfuguisme” municipal, en serio, m’agafem ganes de castigar-los agenollats “cara a la paret” i amb els braços en creu, com feien els mestres amb nosaltres quan érem xiquets. Bé, no soles quan parlen de transfuguisme, també quan parlen de la justícia, de la crisi, dels deutes, en fi... de quasi tot.

La última setmana de febrer, en una emissora de ràdio, estaven de tertulians Josep Piqué —ex ministre en el govern del PP—, i Joan Majó —ex ministre en el govern del PSOE—. O siga, dos “ex” que havien fet el mateix treball en partits oposats, i en l’actualitat en l’empresa privada.

La conversa transcorria en un ambient tranquil i relaxat, res a veure amb el “galliner” a que solem assistir diàriament; i cosa curiosa, llevat d’algun matís, els dos estaven d’acord en tots els temes que es van tractar relatives a la crisi que estem patint. Per exemple:

Piqué: Reforma laboral insuficient.

Majó: Salariis lligats a la productivitat.

Els dos: Reforma de pensions necessària.

Els dos la consideren necessària: Reforma financera. Salut dels balanços.

Per finalitzar, el periodista els va preguntar sobre la sortida de la crisi i la previsió de creixement.

Piqué: No abans de dos anys.

Majó: Que ningú pense que tornarà lo de abans.

A pesar de que teòricament eren de diferent ideologia, els dos coincidien en les mesures que calia prendre. I si bé u podia estar o no d’acord en els seus plantejaments, era d’agrair la seua moderació a l’hora de fer les reflexions. Res a veure amb el que passa en l’actualitat, on sembla que tot val per aconseguir més vots.

Nadals al Llombo

REDACCIÓ

Seguint la programació encetada l’any passat, en desembre calia organitzar els Nadals al Llombo. Així el diumenge dia 19 de desembre, a les set de la vesprada, ens vam reunir en el centre cívic, un bon grapat de veïns, per felicitar-nos els Nadals, conversar i compartir uns dolços. El president de l’associació Pep Barberà va dirigir unes paraules als assistents.

Els dies 29 i 30 de desembre, van estar en el centre cívic, els enviats dels Reis Mags, Melcior, Gaspar i Baltasar, per tal de recollir les cartes dels més menuts del barri, que van acudir massivament. També, un bon amic, el Pare Nadal, va estar pel local cívic tal i com es pot comprovar.

Ferrerres, al *Periòdic de Catalunya* i *Público*

La informació sobre l’Assemblea anual de socis i sobre la presentació del llibre *Assignatura d’història (30 anys del 23-F)* apareixerà publicada en el proper número, i així mateix, puntualment, a la pàgina web en internet:
<http://avllombo.blogspot.com>

TV3 o els polítics com a problema

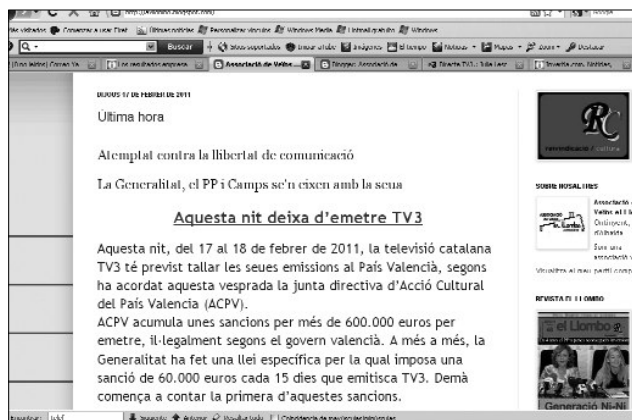
REDACCIÓ

No és casual que la recent enquesta del mes de gener del Institut Nacional d'Estadística (INE) els polítics s'hagen convertit, per al conjunt de la ciutadania, en el tercer problema que té la societat actual, immediatament per darrere de l'atur i de la situació econòmica.

No és ja que la classe política en general estiga en les hores més baixes de la democràcia i continue davallant en la pèrdua de credibilitat, ni tampoc els nombrosos casos de corrupció que assetgen als polítics mentre aquestos trauen pit o miren cap un altre costat. És la constatació que cap problema, en mans d'un polític, té prompta solució i, el que és pitjor, que d'allà on no hi ha, fan un problema. Per exemple, TV3.

Complia alguna il·legalitat? No. Era perjudicial per algú? No. Quina demanda social hi havia perquè tancara? Cap. Tenien solucions els que no vullgueren veure-la? Sí, no posant el canal i, fins i tot, desintonitzant-lo. Així i tot, el govern de la Generalitat Valenciana, el PP i Francisco Camps han anat per ella fins que han obligat a Acció Cultural del País Valencià (ACPV) a tancar-la sota amenaça d'unes sancions econòmiques milionàries, en un clar exponent de vulneració de la Constitució, que ampara els drets de comunicació i informació. Si ho haguera fet un partit que diu no respectar la Carta Magna, seria comprensible, però que eixa actitud la realitze el PP, capdavanter en la sacralització constitucional, crida l'atenció i és un insult a la ciutadania. Potser Camps vol desviar l'atenció d'altres assumptes, com ara el cas Gürtel i la seua implicació per corrupció? Evidentment.

Però no és solament el PP. També el PSOE adopta en aquest cas una actitud de mofa a la ciutadania que és indignant. Promoguda per ACPV es va dur a terme una Iniciativa Legislativa Popular (ILP) sobre la qüestió. La ILP és la forma que tenen els ciutadans de participar en política perquè es tracte al Parlament un assumpte. Són necessàries 500.000

La notícia recollida la nit del 17 de febrer a la pàgina del Llombo

signatures vàlides, que no és qualsevol cosa. En aquest cas, se'n van presentar més de 650.000 que és el mateix que 650.000 ciutadans que volen que s'introdusca una llei, atenen a la legislació europea, que preserve les emissions dels canals de televisió o ràdio de les llengües minoritàries. Front aquesta realitat, quina va ser la resposta del PSOE? Presentar a la Mesa del Congrés un escrit en que com estem en crisi, no hi ha res, perquè la implantació d'un nou multiplex de TDT implicaria unes despeses de... 36.000 milions d'euros!!! Explicació de les despeses tant monumentals? Cap.

Tant és així, que tots els partits polítics presents a la Mesa del Congrés (inclòs el PP) van rebutjar l'explicació i li van dir al PSOE que detallara els 36.000 milions d'euros. D'això fa quatre mesos. El PSOE encara no ha presentat el nou escrit i tot fa pensar que no el presentarà, a menys que tinga pressions d'algun partit polític.

En conseqüència, poden dir que el PP d'on no hi ha cap problema en fa un i el PSOE, tot i no tenir majoria absoluta, es riu de 650.000 ciutadans, bloquejant i no debatent una llei a proposta de la societat a la que diuen defensar.

Ontinyent té 37.935 habitants, dels quals 5.479 són estrangers

REDACCIÓ

Ontinyent té, a data 1 de gener de 2010, 37.935 habitants, dels que 5.479 són estrangers, la qual cosa representa el 14,44% de la població, segon les dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE).

La nacionalitat que més habitants té és Romania, amb 1.949 residents. En segon lloc està Bulgària, amb 1.058. Són els dos únics països que passen dels mil habitants.

Segueixen, Amèrica (sense especificar), 793; del continent africà (excepte Marroc), 718; Marroc, 616; Equador, 424; Regne Unit, 421; Colòmbia, 191 i Alemanya, 53.

D'aquests estrangers, 3.706 són de països de la Unió Europea, i de la resta d'Europa en n'hi ha 185 persones. (Font: diari *Levante*).

Enquesta d'internet: Lina Insa, pitjor impossible

REDACCIÓ

L'Associació de Veïns el Llombo ha posat una enquesta a internet per valorar la gestió que han fet al llarg dels darrers quatre anys Lina Insa i l'equip de govern popular.

Encara que es pot votar fins la vespra del dia de les eleccions (el diven-

dres a les 24:00 hores es tanca) a l'hora de tancar aquest número, els resultats són els que segueixen:

Excel·lent. Han fet més del què deien en el seu programa electoral. **8 (7%)**

Molt Bona. Han fet bastant i bé. **10 (9%)**

Bona. Amb la crisi que hi ha... **2 (1%)**

Regular. Tant de criticar el *Tripartito* (PSOE, BLOC, EUPV) i el *Monopartito*

(PP) no ho ha fet millor. **4 (3%)**

Deficient. S'han preocupat d'eixir a tota hora al mitjans de comunicació en lloc de treballar. **17 (15%)**

Mal. Han crispat l'ambient i, a més a més, han fet ben poca cosa. **21 (19%)**

Pèssim. Fer les coses pitjor és impossible. **47 (43%)**

Vots: 109. Fins el 7-3-2011, a les 23 h.

Normal, l'Ajuntament no s'aclareix

Seran els polítics? Seran els responsables de l'Oficina Tècnica? No sabem d'on ix la *cosa*. El ben cert és que fa quatre dies, al fer-se el carrer nou, a la part de baix de les

Monges Carmelites no es van fer aparcaments contra l'opinió de l'Associació. Era per veure millor el convent i tota la grandiositat del conjunt. Ara, els han fet davant mateix.

La monumental errada de l'alcalde Lina Insa

GUILLER LLIN

El dijous 27 de gener de 2011, Lina Insa va abandonar el Ple i se'n va anar a casa amb cara de pocs amics. Eixe dia, Víctor Márquez, representant de l'associació ADECA va ficar damunt la taula, entreliadament, els greus problemes que tenen els propietaris de les casetes expedientades. Insa, abans d'anar-se'n, però, va tenir temps d'esbrincar el primer tinent d'alcalde, Filiberto Tortosa per que, segons l'alcalde, no hi havia posat prou contundència durant la seua intervenció al Ple. Des d'eixe dia, les relacions alcalde-tenent d'alcalde estan trencades. La confluència d'interessos (vénen les eleccions municipals) fa que una i l'altre dissimulen, vagen en la mateixa llista electoral i, si és el cas, neguen la major; és a dir, que estan barallats. Tortosa s'ha cansat que Insa estiga per damunt del bé i del mal i, sobretot, que no es fie de ningú dels que estan al seu voltant.

Però l'errada no és de Tortosa, és d'Insa. Aquest 27 de gener de 2011 deu portar-nos a aquell 30 d'octubre de 2008 per donar-se compte de la monumental relliscada que va fer Lina Insa quan en sessió plenària de

l'Ajuntament, va dir que el Tripartito havia creat un problema que ells anaven a solucionar. Com? Deixant prescriure els expedients oberts. Ho va dir alt i clar, amb seriositat i contundència, i ho va repetir.

Els primers expedients caducaven en 2009. A hores d'ara, no se'n ha tancat cap. Per què? El protagonisme d'Insa, en voler ser la imatge que estiga sempre en primera fila i la veu que s'escolte més forta i clara que ninguna, la va traïr. Va dir, amb llum i taquígrafs, que anava a prevaricar deixant prescriure els expedients. Les seues paraules van provocar que el fiscal actuara d'ofici i advertira a l'equip de govern que si caducaven els expedients sabrien d'ell.

Aquell dia l'alcalde va cometre una errada tremenda, enorme. D'eixes que passat els anys, el poble se'n recorda. Entre altres coses perquè la Justícia és lenta, o lentíssima, però a la fi, en aquest cas, tenim el pressentiment que acabara complint-se i, com a mínim, unes multes quantioses sí tindran que pagar els propietaris expedientats. Per aquests, seria la conseqüència directa en forma de sanció d'una equivocació comesa per qui, segons ella, anava a salvar la situació.

Un president indigne, un país indignat

FRANCESC ESTEVE

L'apagada de TV3, la persecució a Acció Cultural del País Valencià i l'atac a l'ensenyament en valencià són les darres credencials que presenta Francisco Camps com a president de la Generalitat. Tres accions que el posen a l'alçada de personatges com Mubàrak o Gaddafi, que en ple segle XXI tanquen televisions i tallen Internet perquè no es vegen les vergonyes internes ni les polítiques antidemocràtiques que practiquen.

Un senyor que pretén dir-nos als ciutadans quina televisió podem veure i quina no, basant-se en el fet que “no són dels nostres” és —diguem-ho clar— un integrista. Un ultra supervivent d'aquells del nacionalcatolicisme franquista que volien salvar-nos de les pel·lícules i de les informacions subversives que ens enverinaven l'esperit. I ell vol redimir-nos contra allò que messiànicament interpreta com un perill a la seua intolerant concepció del que és ser ciutadà i ser valencià.

Tot això lliga amb la talla ètica del personatge. Un president que és capaç de fer lleis només per perseguir un cas concret —per abatre els qui considera els seus enemics— i que no entén que governar en una democràcia implica unes regles generals, vàlides per a tothom i no venjances teledirigides, és que encara està instal·lat en el franquisme de les multes per activitats subversives i per injúries a la pàtria. I, en aquest cas, Camps se supera a si mateix. Primer, perquè els articles introduïts *ex professo* per a sancionar ACPV amb xifres astronòmiques són esmenes a la llei que ell mateix aprovà encara no fa cinc anys. I segon, perquè ni tan sols és capaç d'aprovar-la en un debat obert i específic, sinó que els esmuny clandestinament en la Llei 16/2010, del 27 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera i d'Organització de la Generalitat. Es veu que l'organització de la Generalitat Valenciana té com a element determinant per a Camps perseguir televisions i imposar multes.

Si tot això no és prou per a declarar-ho èticament inepte per al càrrec —sense entrar en les acusacions de corrupció que pesen sobre ell—, vegem el seu brillantíssim currículum de netedat democràtica. El qui ha de ser el garant de l'estat de dret al País Valencià no ha tingut cap escrúpol d'incomplir la llei quan simplement no combregava amb el seu credo. Així, quan ha vist amenaçat el seu nacionalcatolicisme per una cosa tan innòcua com l'assignatura d'Educació per a la Ciutadania, ha maniobrat per fer-hi boicot impartint-la en anglès, que així no l'entendrà ningú. Tant fa que ni els professors ni els escolars hi estiguen preparats o no: precisament d'això es tracta. La qualitat educativa i el respecte democràtic estan al servei del seu integrisme. El Tribunal Superior de Justícia valencià li va tombar la maniobra.

El president valencià Francisco Camps junt a la presidenta de la Comunitat de Madrid, Esperanza Aguirre

Més. Han calgut fins a 35 sentències consecutives del Tribunal Superior de Justícia Valencià i del Tribunal Suprem, amb amonestacions dels jutges i condemnes en costes a la Generalitat per incompliment reiterat perquè reconegué i aplicés que el valencià és part de la llengua catalana. Com que les condemnes les paguem entre tots els contribuents, a ell tant li fa. Pesa més que al senyor simplement no li ve de gust reconèixer una llengua que, per cert, ell, president dels valencians, parla tan poc com malament. I ara mateix, la darrera acció del seu govern és una càrrega de profunditat contra l'ensenyament en valencià amb el mateix procediment traïdorenc i autoritari: modificant per decret el Consell Escolar valencià per imposar-hi la majoria dels seus nomenats a dit sobre estudiants, pares, professors: contra la societat civil i contra la mínima decència democràtica.

Els valencians no ens mereixen un personatge així. O li parem els peus o ens arrasarà el país.

Publicat en *El Punt*, dissabte 26 de febrer del 2011

El Llombo solament serà allò que els seus veïns vulguen que siga

El Llombo estratègic

DAVID MIRA GRAMAGE

L'associació veïnal del Llombo fa 20 anys! I això ens du a recordar aquelles dates, quan l'última dècada del segle passat s'obria... Comparant 2011-inici de la segona dècada del segle XXI amb què passava a Ontinyent aquell 1991 i què hi havia, en fets o en perspectiva, al nostre barri... la veritat és que, urbanísticament, el Llombo estava tan *entrampat* com ara... amb la diferència que *"tot estava per fer / i tot era possible"* –parafrasejant un poema de Miquel Martí i Pol. M'explique: el barri estava fet un desastre quasi total... però a altres nivells passaven coses importants, i algunes afectarien decisivament l'àrea del Llombo. El 91, a la Vall d'Albaida –i comarques veïnes– s'estava construint l'Autovia Central, que vertebraria, per fi, el territori interior entre València i Alacant; a través d'eixa autovia (que ara ja és una realitat) superàvem la barrera històrica de la Serra Grossa i el seu trist port de l'Olleria: el novembre s'acaba de perforar el primer túnel, que s'inauguraria l'any següent. I si eixe 1991 ja anàvem *pillant* alguna bona obra (a Ontinyent s'havia inaugurat en febrer la ITV, en maig el Parc de Bombers, en juny la pista d'atletisme del Poliesportiu i en juliol la depuradora –la major obra pública fins al moment–: era any d'eleccions). I l'any anterior s'obria al Llombo el Centre de Formació Professional Ocupacional (d'àmbit inter-comarcal), s'havia cobert el barranc de la Puríssima i millorat els accessos al vell 'Pont Nou' que –per fi!– es *reinaugurava* amb la necessària reforma i ampliació, i la Biblioteca Municipal anava a obrir en la recent adquirida 'casa Velázquez'. Per una altra banda, no tot acabà en *any de collita* el 1991 (a part, és clar, d'un fet molt important per a nosaltres: la constitució de la nostra associació veïnal), ni tot eren bones notícies: l'estiu d'eixe 91 es crema una part molt important de les nostres serres (preludi del gran incen-

Les dos primeres imatges d'aquest article han estat preses d'internet i són via satèl·lit. La tercera és una vista aèria del Llombo de finals de la dècada dels 50

di del 94), a Ontinyent ja duïen anys 'venent-nos' allò de la famosa via paral·lela entre el riu i el Carrer Major, així com els futurs ponts –que ja eren *imprescindibles*– del Salt del Bou i de Sant Vicent, a més de la reparació urgent del de Santa Maria... Ontinyent estava en un moment clau, en urbanisme i comunicacions (i acabaven de tancar l'estació ferroviària de mercaderies!), i s'obrí un intens debat sobre *'l'urbanisme de l'Ontinyent 2000'* (això d'*intens* debat, amb un parc del Mestre Ferrero a punt de desapropiar l'ocasió... com així fou –i com ha tornat a passar al *heavy-parc* Ausiàs March– va quedar entre polítics i constructors, i poca cosa més), i així estaven les coses per ací...

Així les coses, al Llombo teníem un bon grapat de problemes urbanístics on l'associació podia, i devia, fer sentir la seua veu –nova però animosa– i això si el recent constituït Consell de Participació Ciutadana (*decorativa*) deixava parlar, i proposar i... Aleshores, ix el cas del carrer de les Monges Carmelites. Jo treballava a la publicació *Crònica* i aquell 1991 estava de 'director en funcions', i en aquella desastrosa casa vam (intentar) fer algun canvi o millora en els continguts, i un servidor li va proposar al seu amic Guillem Llin Llopis (que ja havia començat a fer el butlletí de l'associa-

ció) que col·laborara amb algun article d'opinió, cosa que així va fer –i seguí col·laborant uns quants anys– i precisament, el seu primer article a *Crònica* (desembre del 91, núm. *extra* de Nadal) fou *'A la vora de l'oportunitat perduda'*, en referència a la possibilitat de perdre l'ocasió (una altra entre tantes) de que s'*obri*a i eixamplara el carrer de les Monges i que, per tant, l'expansió urbana del Llombo –i expansió de la ciutat d'Ontinyent– quedara 'trecada' per allí. Poc després, al núm.2 de la primera època del butlletí de l'associació del Llombo (primavera del 92) el tema central es va dedicar a la modificació del PGOU en eixe punt per tal que, abans que es començara a construir, no es 'tapara' deixant com estava l'estret carreró i, pel contrari, es poguera obrir el 'nou' carrer de les Monges a una il·lusionant perspectiva urbanística... com així fou, cosa que demostra que la proposta fou ben decisiva. Una altra cosa és que, ara, el barri estiga encara *entrampat* i ben... a la vora d'una altra oportunitat perduda: si no es resolen els accessos, ni s'enllaça el carrer Monges entre pont i pont, ni es planifica bé el proper –proper?– desenvolupament urbà cap a l'oest... i un fum més de temes que ja coneixeu.

I a què ve això del Llombo *estratègic*, direu, amables amigues i amics lectors; què voldrà dir-nos ara l'es-

trany lletraferit curiós eixe que coneixem per David Mira...? Estimada gent de l'associació, del nostre barri... i de la ciutat d'Ontinyent (i la comarca, diria...), sabeu –si és que ho sabeu– que he escrit regularment articles, sobretot en *Crònica*, amb el meu punt de vista –i de vegades ‘punt de mira’– sobre l'urbanisme ontinyentí: que s'afona pel Poble Nou i per l'antic nucli històric, que es desborda/desequilibra cap al llevant caòtic de Sant Josep–prolongació industrial-etcètera (no és lògic, per exemple, que fins i tot la *central* de Policia Local siga ara quasi en terme d'Agullent, quan el nucli urbà –i el terme d'Ontinyent, amb les seues urbanitzacions– s'estén molts quilòmetres cap a ponent fins els Alforins). Un urbanisme a l'espera, plena d'il·lusions o de perills, d'una expansió urbanística correcta i desitjable, si pot ser, de l'Ontinyent oest; i en açò, que no voldríem que fóra el *far-west* de la nostra derrota definitiva –pobres indis!– està el Llombo: i el ‘Llombo estratègic’ fins i tot. Començant per la possibilitat de recuperar alguna esperança d'allò que s'anomena Zona d'Actuació Logística (sense massa esperances que algú em faça cas), voldria dir i proposar –si no és molt atreviment– que, tal com tenim ara la conjuntura de la famosa crisi i consegüent retall d'inversions en infraestructures i obres diverses, no és molt creïble que, almenys pròximament, es faça una nova estació allà pel saturat llevant ontinyentí, ni tampoc sembla possible un nou traçat de la nostra pobra línia fèrria Xàtiva-Alcoi (no està el pressupost per a ‘*minucias de marcas*’)... però sí almenys una bona reparació del traçat que hi ha. Seria més fàcil reaprofitar idees al voltant de l'actual estació: refer una central de mercaderies, combinada/ enllaçada amb el ben situat (encara) Dipòsit Duaner; la possibilitat d'establir combois de trens amb productes de les nostres empreses fins al Port de València, amb el possible (segur) estalvi en la logística de molts exportadors d'ací i de comarques veïnes... Que no? En aquella època de la ZAL prevista a l'àrea de l'estació-institut-casa Balones, vaig fer propostes semblants i més àmplies i vaig tindre la satisfac-

ció de comentar-ho amb empresaris i polítics de tot color... i van coincidir amb mi. També quan vaig opinar en *Crònica* sobre la necessitat d'una zona verda i la urbanització racional del Llombo, el propi alcalde V. Requena em vingué a donar la raó i la intenció de... Bé: ni vull ni necessite que em donen ‘la raó’; el que crec és que aquesta zona que està a la vora de la ronda de circumval·lació (a desdoblir tota en autovia) i el Salt del Bou, pot acollir infraestructures i serveis que beneficiarien el Llombo i tots els barris propers de l'ex-centre ciutat d'Ontinyent: no cal que ‘tot’ s'haja de situar a l'est saturat i prop del ‘previst’ *polo logístic* i ciutat del transport-etcètera. Ací pot haver un hotel, una estació d'autobusos urbans i interurbans connectada amb les línies de tren, un heliport i, amb els jutjats i el futur campus universitari, noves dotacions de xarxa de comerços, serveis-etcètera. Clar que al futur Ontinyent residencial li cal, inclús ‘li agrada’!, expandir-se cap a ponent, amb disseny humà i ‘verd’: la prova fefaent són les urbanitzacions del Pilar i de les Aigües, cap on han anat els qui han pogut i estaven farts de l'aglomeració urbana o desfici de l'Ontinyent est.

Però tio, on arriba el teu pretés ‘Llombo estratègic’ eixe...? Parlem de la perifèria del Llombo, començant per l'important i desaprofitat pont del Salt del Bou. Des d'ací –i per Sant Rafel-les Aigües– i sempre que es

resolgueren punts com l'estret pont del Rei i altres, hi ha una carretera cap a l'interior amb un recentment remodelat –per fi!– port dels Alforins. I també des d'aquest pont (de quatre carrils, que s'han de desdoblir en autovia pel Llombo-Almaig) hi ha –a més de la connexió de la ronda de circumval·lació amb l'Autovia Central– una altra ruta a l'interior: cap a Villena seguint el barranc que ens uneix/desuneix amb Bocairent. Doncs bé, aquell any 91, vaig estar present en la visita-recorregut que van fer el regidor de Medi Ambient i tinent d'alcalde P. Mayor, l'arqueòleg municipal A. Ribera, el director de Carreteres de la Generalitat Valenciana... i jo (qui collons és eixe sospitós que ens controla?, un periodista...?, preguntava mosquejat el senyor alt funcionari). S'anava a reformar el

traçat de la carretera i s'acordaven modificacions per a pal·liar el dany ambiental possible; i aleshores, l'enginyer-funcionari de carreteres va comentar que aquell traçat nou anava a servir una vintena d'anys a tot estirar... i que després caldria tornar a millorar eixa ruta. I ens trobem que, arribada l'hora de pensar la *millora*, el pla era (i potser és encara) fer una ‘carretera ràpida’ que unisca la part *bona* de la ruta des de Villena... i travesse la bellíssima Valleta d'Agres enllaçant l'Autovia Central en Muro! I tal com està l'economia pressupostària i com està de saturada la xarxa de carreteres que, per ací o per allà, estan pensades sobretot per a apropar per totes bandes el trànsit i el ‘*turismo de interior*’ fins a la ‘*costa levantina*’ travessant-nos com siga..., pense que seria més lògic que aquesta ruta es potencie ‘retocant’, ja que està millorat el traçat, la carretera entre Bocairent i Ontinyent, amb algun viaducte curt, alguna supressió-eixamplament de corbes i amb, almenys –com ja es va proposar el 91– un túnel entre la zona del pont de l'antic pantà (a la vora del ‘Cagalló del Gegant’, sí) que, en línia recta i amb 400 metres ix a la zona de ‘la central’ elèctrica i –a més d'acurtar el traçat un quilòmetre– sobretot ‘desafectaria’ la preuada i bella zona (‘protegida’) compresa entre el Pou Clar i l'antic pantà; que, a més, està eixamplada amb un perillós ‘voladís’ de la carretera sobre les

idíl·liques i lloades zones de bany i esbargiment on, durant molts mesos l'any, es troben moltes persones... en perill, evident, greu i absurd (que més d'una volta ha estat a punt de succeir) que algun dels grans o supergrans camions caiguen a l'estret punt del paradís de l'aigua i de les roques... i hajam de lamentar (tard o prompte) una sinistra desgràcia que podria arribar a catàstrofe.

Per vore la part positiva, imagineu tota la panoràmica que sí que és desitjable: la zona residencial (i de serveis) del Llombo, pròspera, habitable i ben dotada de zones verdes; recuperant l'activitat ferroviària més l'encara possible 'zona d'activitats logístiques' connectada amb bons serveis d'autobusos –i hotel, i heliport i... ai! eixe hospital que hauria estat ben posat i ben accessible ací, i no allà a la vora del riu mare (i de la depuradora i una àrea densa d'indústria), amb les mai previsible males condicions higièniques de situació d'eixe hospital(et) que, a més i tal com estan les tristeses pressupostàries, mai tindrà desdoblats tots els quilòmetres de

carretera entre Sant Vicent i l'autovia allà cap a Aiello de Malferit; en canvi, ací tindríem la ronda-autovia, connectada a quatre carrils fins la ruta Alacant-Xàtiva-València i alhora –per la variant d'Albaida– amb la ruta-autovia a Gandia. Tot açò, és clar, fent la poca infraestructura que falta, en aquesta zona del Llombo-estació, que a través del pont del Salt del Bou connectaria eixes autovies amb l'interior i, amb el curt túnel (i el Pou Clar i zona adjacent recuperada –imagineu!) per Bocairent i sense necessitat d'invertir en més destrucció per la Valleta d'Agres, via directa a Villena-autovia interior-etcètera; i eixe túnel salvador tindria un escàs impacte ambiental i, a més, pot recollir conduccions soterrades de séquies, línies elèctriques i més... I l'altre enllaç amb l'interior passant el Salt del Bou i cap als Alforins, i l'altiplà-autovia madrilenya-etcètera. Tot un somni possible –per què no?– amb el Llombo enmig i enllaçant amb el paisatge de riu i serra envoltant-lo, i amb serveis i recuperació de l'Ontinyent-centre-ciutat veritable, i amb eixa xarxa –ja

quasi acabada– que seria l'autèntic eix transversal valencià, entre l'interior i la costa. No és això 'estratègic' i alhora desenvolupament sostenible, humà i promotor d'auge empresarial, i revitalitzador d'economia, turisme, serveis...?

**ENTREPANS
TAPES
MÚSICA**

Rafael Juan Vidal, 20-baix
Tefn. 96 238 76 14
Ontinyent

Alimentació

FUSET

San Antonio, 3
Tel. 96 238 02 76

Ontinyent

m á r m o l e s

BELDA S.L.

MÁRMOL, GRANITOS, COCINAS Y LÁPIDAS

Tlf.: 96 236 11 17
Fax 96 236 11 21
C/ Dels Caus, 13 (Pol. Ind. l'Altet)
Apdo. Correos, 655 46870 Ontinyent (València)

FRUTAS CUCART, S.L.

Avda. Torrefiel, 25 - Furs, 30

Tels. 655 91 34 39 - 647 64 43 88
ONTINYENT

Sergi

Perruquer

Avenida El Llombo, 22
Teléfono: 96 238 70 26
46870 ONTINYENT

Ontinyent

**Xarcuteria
El Bon Pernil**

Plaza Coronación, 13
46870 ONTINYENT

FORN DE LLENYA

EL BLAT

C/ Jaime I El Conqueridor, nº11 - Telf. 96 291 23 95
46870 ONTINYENT · VALENCIA

L'escola infantil davant la crisi

Els xiquets i xiquetes: aprenent a fer-se majors

ANNA I TONA (L'ESCOLETA INFANTIL DEL BARRI DEL LLOMBO)

La crisi econòmica que colpeja les famílies d'aquestes terres també ens afecta a nosaltres. A la fi, tot és un cercle en el qual, a cada revolta, cauen empreses menudes. Cada dia hem de fer més hores per arribar a un sou ni mileurista, els valors de la societat canvien, les factures augmenten desenfrenadament mentre els ingressos es redueixen. Si les famílies no disposen d'ingressos estables, prescindeixen de tot allò que no és indispensable. Raó per la qual, portar el teu fill o la teua filla a l'escola infantil acaba sent un luxe que no tots es poden permetre, encara que sabem que és un aspecte important per al desenvolupament del nen o de la nena.

L'etapa escolar de 0 a 3 anys, com que no és obligatòria i és totalment de gestió privada a Ontinyent, esdevé un privilegi per a aquells i per a aquelles, que encara que estan convençuts del seu valor educatiu, social i estimulador, temen no poder portar endavant

econòmicament aquesta despesa. D'altra banda, potser una necessitat, si el pare i la mare han de treballar per poder pagar la hipoteca, i aleshores ja no parlem d'escola infantil sinó de "guarderia", on s'aparquen els infants tantes hores com siga possible.

Sota la necessitat econòmica, oblidem les necessitats afectives dels nostres fills i de les nostres filles. Quan un o dos cursos més tard l'escola pública o concertada, a partir dels 3 anys, no donarà aquestes possibilitats d'ampliació horària, en eixe moment tots i totes s'ho podem arreglar. Per això, a més de la crisi econòmica també podem parlar d'una crisi educativa.

Ens agradaria que el nostre estimat barri del Llombo i la població en general, reconeguera la nostra tasca educativa. 18 anys d'escola infantil, incorporant el nom del barri a la seua titularitat oficial: "l'Escoleta del Llombo. CB", portant aquest nom a d'altres indrets de la ciutat, rebent premis importants al País Valencià... ens fa com som: una escola de barri ober-

ta al món i amb unes docents implicades al 100% en la seua tasca professional. Una escola valenciana que utilitza la seua llengua, els seus arrels i la seua cultura en tots i cadascun dels projectes educatius anuals.

Per suposat no cal ni dir el poc suport que tenim des de Conselleria d'Educació, més bé, gens ni mica. Estirem al màxim les mensualitats per aconseguir una educació de qualitat. Tot aquell que coneix aquest món, sap que una bona educació és cara, per les despeses en material educatiu, en recursos per portar endavant tots els projectes, en impostos d'empresa... Nosaltres no tenim cap tipus de subvenció. Per poder incloure'ns dintre de les Escoles Infantils de Conselleria haurien d'hipotecar-nos de per vida, i ara com ara estem hipotecades en el temps que dediquem a la nostre feina. Però no podem demanar més a les nostres famílies (els nostres fills i les nostres filles també ens necessiten al seu costat).

La Conselleria d'Educació no està d'acord amb les nostres instal·lacions (300 m2 interiors i 500 m2 de pati). Tal vegada haurien de passejar-se per les instal·lacions del Conservatori Professional (l'antic Bosco), per l'IES l'Estació o per alguna de les seues escoles públiques, i determinar si són dignes com a espais educatius propis. De tota manera, la direcció d'aquesta escola infantil continuarà treballant per aconseguir una etapa educativa infantil 0-3 anys gratuïta o subvencionada, sense que canvie la seua manera d'educar, estimar o recolzar els més menuts i les més menudes de la nostra ciutat.

Ens queda sols agrair-vos a tots els pares i a totes les mares la vostra confiança per deixar els vostres fills i les vostres filles en les nostres mans, i així poder compartir alegries i penes, fer amics i amigues i recórrer junts els primers anys d'escola. I també reconèixer al veïnat la seua paciència i el seu recolzament en totes les activitats amb les que podem molestar. Moltes gràcies a tots i a totes.

Entre París i Londres: Gomis, Masarnau i madamme Laborde

MIQUEL ÀNGEL MÚRCIA I CAMBRA

La tasca investigadora sobre J.M.Gomis segueix essent apassionant. Tan sols cal anar a la primeríssima línia de sa crònica presentada en el catàleg expositiu “Il·lustres oblidats i desconeguts d’Ontinyent” per donar-se compte de la quantitat d’errors que segueix mantenint el perfil biogràfic del compositor¹. El perfil constituït ha d’acceptar i introduir les noves aportacions historio-gràfiques, malgrat que això supose enfonsar tasques d’admirades (i si em permeteu l’atreviment, poc riguroses) velles historiografies². Coses com aquestes em fan recordar les agres paraules de Masarnau al respecte de Gomis:

¡Y en España, país nativo del autor, ni aun se sabe que tal obra existe! Y no es de sentir, repetimos, y no nos cansaremos de repetirlo, este abandono, esta frialdad, tan profunda indiferencia. (Santiago Masarnau, 1836, El Artista, III)

Gràcies a l’aproximació al perfil biogràfic de Santiago Masarnau, l’etern amic de Josep Melcior Gomis, podem esbrinar dades i assumptes relatius al compositor ontinyentí. I és que, Gomis ha estat mencionat a les obres de J.J. Alborg prenent les dades dels estudis de V. Llorens, citant a Gomis com el seu gran amic, però sens aportar cap dada novedosa de la seva relació d’amistat³. L’aproximació cap al perfil biogràfic de Santiago de Masarnau s’ha de realitzar mitjançant una bibliografia d’obligada lectura per a aquest cas⁴.

No obstant, seria un punt de reflexió per a pròxims debats el questionar-nos perquè la historiografia ha dedicat més pàgines i treballs a la figura de Santiago Masarnau, i no pas a la figura del compositor de l’*Himne de Riego*.

Fet i fet, per entendre les relacions entre Masarnau i el compositor Gomis, és de vital importància la

Josep Melcior Gomis

correspondència que es conserva entre ambdues persones als fons de la Biblioteca Nacional de Madrid per entendre totes dues personalitats i sumergir-se a la veritable reconstrucció del perfil biogràfic. Així doncs, podria ser interessant plantejar-se l’edició, publicació d’aquestes epístoles com a material per a l’estudi biogràfic de Josep Melcior Gomis.

Santiago Masarnau

Santiago de Masarnau, de bona procedència econòmica surt als 25 anys cap a París per ampliar els seus estudis musicals. Si és ben cert que a partir de 1823, després dels successos polítics de la revolució liberal espanyola, la vida econòmica familiar dels Masarnau va entrar, a causa d’acusacions polítiques i dolentes insinuacions, en una delicada situació social⁵.

No obstant, les peripècies dels dos amics són experiències vitals diametralment oposades. L’aventura europea de Masarnau va estar preparada amb molta cura per part de son

pare. La condesa de Goyeneche, que residia a París, tenia com a apoderat un parient pròxim de la família Masarnau i va fer possible que aquest s’hospedara a les dependències del palau. Va partir en un carruatge organitzat des de Madrid un 9 d’agost de 1825 va arribar a la ciutat parisina el 20 del mateix més. L’objectiu de Masarnau era acudir a les classes del famós pianista Monsigny, encara que no ho va aconseguir, però va frequentar amistats, societats musicals i es va dedicar en esforç al seu treball⁶.

S’hi va familiaritzar amb les obres de Weber i Hamel, amb Haydn, Mozart i Beethoven, anant al teatre i a l’òpera, a les estrenes de Meyerbeer, establint relacions amb Rossini, i gaudint de les soirées o reunions, on ejecutava admirablement el piano. No obstant, per sobre de tot, va tratar i ser influït per un músic, 14 anys major que ell, amb qui va establir l’amistat més profunda i llarga de la seua vida: Josep Melcior Gomis.

A diferència de Masarnau, fet i fet Gomis si era un exiliat polític i la

Masarnau

seva fugida de Madrid fou atrotinada i l'arribada a Paris bastant esperpèntica. No obstant, vivia modestament a Paris, en un quartet que li costava 15 francs, donant lliçons de cant, però el seu nom va començar a sonar arrel d'alguna publicació d'alguna de les cançons que escrivia per als seus discípu ls, com els dos quartets vocals.

Madamme Laborde

A l'any 1825 en aquesta relació d'amistad s'introdueix una tercera persona, una discípula de cant de Gomis, madamme Laborde. A l'any 1825 Gomis acabava de publicar el seu primer volum del *Mètode de Cant*. Laborde, que havia mostrat unes qualitats musicals extraordinàries per al cant, era italiana però estava naturalitzada francesa pel seu casament amb el general Laborde, de qui estava separada.

Als dos mesos de l'arribada a la ciutat de Paris, Masarnau canvia radicalment de plans i es trasllada a Londres "en companyia i consell de Gomis", pels resultats negatius de Monsigny, al qui Gomis va demostrar deficiències en torn al mètode pedagògic; per la gran quantitat de sales de concerts que disposava Londres; i la possibilitat que li va mostrar Gomis de rebre classes de Cramer, el primer pianista d'Europa que li faria estimar una inmensa fortuna.

Un "trio" entre París i Londres

Les explicacions al voltant dels moviments geogràfics de Gomis han

estat bastant decebedores en la totalitat de treballs al respecte. L'assumpte lluny d'explicacions críptiques és bastant senzill. Gomis, Masarnau i Laborde empenen una empresa comuna confiant en les seues qualitats musicals i formen un grup de treball musical on cada artista és complementari i necessari.

El llaç de les respectives i complementàries qualitats musicals d'aqueix heterogeni trio —Gomis, Masarnau, madamme Laborde— i el propòsit comú d'instal·lar-se a Londres per donar concerts va causar un profund malestar en el progenitor de Masarnau al conèixer les intencions a Madrid. El treball de Suarez afirma, comptat i debatut, que si al principi era contrari a la idea, poc a poc va progressar fins cedir a agraïr a Gomis la sol·licitud que mostrava pel futur de Masarnau.

El dijous 12 de gener de 1826 Masarnau i madamme Laborde van sortir de la ciutat i port de Calais, la més pròxima a Anglaterra, però sens l'autor intel·lectual de la trastada. Gomis estava retés a Paris per algunes setmanes esperant resoldre uns problemes laborals⁷. El dissabte 14 de Gener de 1826, Gomis escrivia una carta als seus amics: "*Yo sigo trabajando como un loco y deseando salir de aquí. Espero dinero, sin el cual nada puedo hacer, y sin poder pagar a grabadores ni a nadie*".

Publicada la primera part del seu mètode de solfeig recomanat per Rossini, fou l'honorable Joaquim Ferrer qui va traure de l'apur a Gomis comprant 100 exemplars del seu mètode. No hem d'oblidar que aquest prohò m va tindre una actuació pública amb els progressistes en la Regència posterior de María Cristina.

El diumenge, 5 de febrer de 1826, Gomis deixava escrit: "*Abandono decididamente Paris en cuanto tenga las cartas de Rossini i la de Colbrand. Lo que siento es que, como pienso sacarle al primero una cuantas, y esto no es facil lograrlo sin muchísima paciencia, por los poquísimos momentos en que está libre...*" El dimarts 7 de febrer Gomis ja es trobava camí del port de Calais per retrobar-se amb l'empresa musical i els seus amics. Mentrestant, Masarnau havia començat a arrelar a la vida londinenca.

Les cartes de Rossini que Gomis portava a Londres no van tardar a fer efecte per al conjunt d'amics i els germans LaTorre, establerts a Londres, li van obrir la porta de la societat cultural londinenca. Masarnau va començar a donar lliçons a preu d'una lliura dos leccions setmanals, però més interessat en el renom artístic, dedicava molt de temps a aprendre l'estudi del piano-forte.

El treball a l'estiu d'aquell any fou frenètic. Com a dades novedoses sabem que al llarg de l'estiu de 1826, J.M.Gomis va escriure una opereta sobre *La isla deshabitada* de Metastasio i Masarnau va compondre *Los Enigmas* i altres peces. A més a més, la gran oportunitat vingué als inicis de 1827 quan, gràcies a una cançó de Gomis interpretada per una gran diva de la cançó, va prendre molta popularitat al món cultural londinenc i van incloure a Gomis en un concert de la Societat Filarmónica.

Fet i fet, al igual que passa actualment, quan arriben els resultats dels talentosos, prompte van arribar les males idees, les envejes, els comentaris insidiosos i els rumors infames al voltant d'aquella família-societat artística. Tant exagerat fou fins el punt que van haver de deixar la cambra principal de la casa per a madamme Laborde i es van mudar Gomis i Masarnau a una cambra nova. El pare de Masarnau li va exigir: "*no volverla a ver jamás, en ningún sitio y bajo ningún pretexto*". Els rumors volien trencar l'ascens meteòric de Gomis i els seus companys difonen entre la vida cultural londinenca la insidiosa idea de que la societat anava més enllà dels assumptes musicals. Aquests aspectes, encara en procés d'ampliació, ens mostren novetats biogràfiques de Gomis que encara desconeixiem a la seva vida.

Gomis, mestre de capella

Londres per a Gomis era un món nou ple d'oportunitats i reptes. Una nova oportunitat arribava a finals de l'any 1827, si bé no era remunerada. L'establiment a Londres del comte d'Alcúdia com a funcionari i embaixador de l'Estat espanyol va desencadenar el nomenament immediat de Gomis com a mestre de capella i a

Masarnau com organista. Aquesta part desconeguda de la seua biografia impacta de manera clara, ja que fins la data, Gomis semblava que no tornava a tindre més contacte amb alguna capella musical des de la seva sortida de la Seu de València.

No obstant, a la primavera de 1828, Gomis abandona Londres per primera vegada. Era reclamat a París per escriure la música del drama *Aben Humeya* de Martínez de La Rosa, y Masarnau es va quedar a Londres en el treball amb ímpetu del piano. La història continua, però el nostre espai s'esgota aquí mateix.

Comptat i debatut, el personatge de Santiago de Masarnau ens aporta noves dades biogràfiques que completen de manera més polièdrica i enriquidora la imatge que (re)construïm del compositor ontinyentí més universal. La seva relació personal i els vestigis que queden d'aquesta són d'una vital importància per a l'entèniment i la creació d'un estudi rigorós sobre el músic. Som-hi.

¹VV.AA. *Il·lustres oblidats i desconeguts d'Ontinyent* I. Ed. La Nostra Terra, CaixaOntinyent, Ontinyent, 2010.

²A la disciplina musicològica i historiogràfica, l'objectiu sempre ha d'esser la màxima veracitat possible en la (re)construcció metodològica del personatge i no la repetició d'antics dogmes ja erràtics en la interpretació del objecte històric.

³V I C E N T L L O R E N S , *Liberales y Románticos, Una emigración española en Inglaterra, 1823-*

1834, Madrid, 1967, i ALBORG, J. J., *Historia de la Literatura española-IV, El Romanticismo*, Madrid, 1980, pp. 95-171.

⁴QUADRADO, J.M., *Biografía de don Santiago Masarnau*, Madrid, 1903; i SUÁREZ, F., *En torn a Santiago Masarnau, en homenaje a Don Ignacio Valls*, València, 1990, pp. 379-394; ESPERANZA Y SOLA, J.M., *Treinta años de Crítica musical*, Madrid, 1906, I, biografía de Santiago Masarnau; i DE ARMAS MEDINA, G., "¿Quién fue Santiago Masarnau?" en

Calais

Iglesia-Mundo, n° 81, Novembre, Madrid, 1974, pp. 25-28 y 29-32.

⁵DE MADRAZO, P., "Galería de ingenios contemporáneos, Don Santiago de Masarnau", *El Artista*, III, 1836, Madrid, p. 133.

⁶FEDERICO SUÁREZ, Santiago Masarnau y las Conferencias de San Vicente de Paúl, RIALP, Madrid, 1994, pp. 36-37.

⁷En aquest sentit hi ha una quantitat de epístoles que parlen sobre el problema social londinenc de l'alcohol i la seua costum socials que es trobava arrelada tant en homes com dones.

quiosc
el
l'ombo

Avda. del Lombo, 16 Tel. 655 233 227 46870 Ontinyent

Decorhogar
DECORACION

Avda. Daniel Gil, 36 • Tel. y Fax 96 238 35 24
46870 ONTINYENT (Valencia)

mico ferrandiz
construcciones y canalizaciones

pol. ind. l'altet · carrer casa d'osca, n.9
apdo. de correos, 477 · 46870 · ontinyent · valencia
tel.: 96 236 11 20 · fax: 96 236 11 23
e-mail: cons_mico@terra.es

TOLDOS

EMILIO GARCÍA DOMÉNECH

Toldos terraza e industrial · Tapicería hogar y automóvil
CARPAS DE ALQUILER · LONAS CUBRE PISCINAS

C/ Guerau de Montmajor, 17 · Tel. 646 969 072

GIRONÉS

TALLER DEL AUTOMOVIL

José Iranzo, 42 · Tel. 96 291 03 56 · ONTINYENT

Callejón sin salida de Zapatero

Jaime Miquel*

El barómetro de enero del CIS nos ha venido a decir que 1,4 millones de votantes del PSOE del año 2008, ahora son populares; solo por este desplazamiento el PP ganaría las elecciones generales con 1,8 millones de votos de ventaja sobre el PSOE. Pero la situación que define este barómetro es mucho más preocupante para los socialistas. El PP está en disposición de conseguir 11,5 millones de votos, 1,2 millones más que en el año 2008, superando con claridad su ya clásico 30% sobre censo, para situarse con el 32,7% —hacia el 47% de los votos válidos—, 3 puntos más de lo que admiten los de Presidencia. La alta movilización del electorado del PP, que no ofrece más fugas que hacia UPyD, y el ingreso de los votantes del PSOE del año 2008 les asegura su mejor resultado conocido en unas elecciones generales. En estas condiciones, los populares obtendrían de sus votos una rentabilidad mayor que la proporcional, y es así por la desmovilización de 2,1 millones de electores socialistas, que se restan del total de votos que se computan como válidos; en la medida en que IU o UPyD no capturen a estos votantes, el PP mejorará su posición relativa, y en consecuencia el número de escaños, con el mismo resultado.

El PSOE ha quedado reducido a 7 millones de votos; su resultado ganador del año 2008 —11,3 millones— se ha dispersado, transfiere 500.000 votantes a IU, 350.000 se incorporan a UPyD, y 600.000 regresan a otros partidos que hicieron voto útil en el año 2008, o se van al voto en blanco. Podría decirse que el PSOE tiene recorrido hasta los 9,1 millones de votos si logra movilizar a todos sus abstencionistas actuales, pero la alternativa está medida: un escenario distinto con otro líder nacional apenas sumaría 3 o 4 puntos de censo, que es un millón de votos. Tal como están las

La política errática de José Luis Rodríguez Zapatero ha desconcertat a l'electorat socialista i el PSOE baixa en expectatives de vot

cosas, para que el PSOE pueda perder con dignidad, sus electores desmovilizados deberían votar a IU o a UPyD, y este último partido ganarle algunos puntos de censo a los populares, condiciones que ahora mismo no se están dando. Otro líder nacional que explicara la única política económica posible en la zona euro, como nos dicen desde todos los frentes, no resolvería ahora el problema de los socialistas. Ganaría el PP con mayoría absoluta.

Aunque peor sería no hacer nada, porque 7 millones de votos con Zapatero, el 20% del censo electoral —hacia el 30% de los válidos—, sería el peor resultado de los socialistas en unas elecciones generales en España, y esto, siguiendo el manual, obliga a hacer algo si estamos en vísperas de unas elecciones municipales. Aunque se deduce que la función de los asesores de Zapatero en esta materia debe de ser ornamental, porque tampoco está en el manual quitarle hierro a la

imagen del principal adversario mediante un pacto de gobierno en el País Vasco, ni la escenificación del cierre de una central nuclear, la de Garoña, o la respuesta unánime de Montilla. Es, con diferencia, el peor PSOE que hemos conocido en términos de estrategia electoral, aparentemente carece de ella. Algo debería hacer el que decide para salir del callejón sin salida en el que se ha metido. Pero a ver quién se lo dice, se preguntarán sus asesores.

Article publicat a *La Voz de Galicia*, el 22 de febrer de 2011.

*Jaime Miquel és analista polític, col·laborador del diari *La Voz de Galicia*, és fill de Jorge Juan Miquel Calatayud, fundador a l'Estat espanyol del institut d'enquestes Icsa Gallup i nét del que fora alcalde d'Ontinyent Jaime Miquel Lluch, entre 1949 i 1958.

L'Associació en internet: <http://avllombo.blogspot.com>

Forns o olles de calç

PACO GARRIDO

Un altra construcció tradicional que podem torbar a les nostres muntanyes, o millor dit, algunes restes en qualsevol racó de les nostres muntanyes, són els forns de calç, o també anomenades olles de calç. Gran part d'ells estan enderrocats i pràcticament perduts, solament queda algun munt de pedres, com a testimoni d'algun temps, hi havia una construcció i que en el transcórrer del anys, la natura la colonitzat i forma part d'ella, en el millor dels casos, perquè un altre trist final pot ser, acabar convertint-se en un abocador en plena naturalesa.

En època romana, la calç ja era molt utilitzada, i la seua obtenció era ben coneguda, com ja ho descriu Marc Poncí Cató (234-145 a. de C.), en la seua obra *De agricola*, explica amb tots els detall com ha de ser un forn de calç. Aquesta tècnica al llarg dels segles no a variat, ja que els forns que funcionaven fins els anys 1950-1960,

són pràcticament idèntics als descrits, fa més de 2.200 anys.

La calç és un element prou corrent en tot el planeta, però hi ha una característica entre els pobles de la Mediterrània, possiblement per les relacions i influències durant milers d'anys, la calç a seguit emprada en la construcció popular i per està interrelació, no és estrany veure-la present en tot el litoral mediterrani.

El forn de calç, és una construcció cilíndrica, tancada en volta, solen realitzar-se a les vessants de les muntanyes, aprofitant el pendent on es obrada l'olla, revestida en pedra sorrenca, anomenada també pedra saldo. Aquesta pedra no s'altera amb el foc, així aquest forn no tenen el desgast que és produïa en els forns excavats en terrenys calcaris

L'olla presenta una obertura lateral anomenada entrepit, per on s'introdueix la pedra i la llenya, i la seua grandària, més o menys d'un metre, flanquejada per dues columnes de

pedres anomenades baluards, per reforçar l'estructura del forn.

CARREGA I ENCESA DEL FORN. La primera feina, és la preparació de la pedra i la llenya. Calia arrancar la pedra amb pic i mall, i transportar-la fins al forn, de tota manera s'intentava que la matèria prima estiguera prop. Una vegada fet açò, començava l'armament del forn o l'arreglada.

En primer lloc s'arregla el banc, un cercle de terra, soterrat un metre per baix del nivell del sòl, en el qual són disposades els armadors o ferros, són pedres que suporten la carcassa, bastits amb pedres anomenades carregadors o sobrecarregadors en forma de gateres, és a dir buits que serveixen per a facilitar l'entrada de l'aire realitzant una bona combustió.

Després començarà a armar-se la boca del forn. Sobre el banc col·locarem la pedra corredora o escorredora, la finalitat d'aquesta pedra és fer relliscar els feixos de llenya, sense cap problema dintre de la caldera, per tan tenen

que ser pedres molt llises. A cada extrem col·locarem els capçals (pedres), que fan de suport de les pedres portes o boques, les quals tanquen per d'alt la boca del forn, formant el triangle superior.

Al mateix temps, anaven arreglant feixos d'argelagues, romer, bruc o qualsevol matoll collit en la muntanya, que servia de base en la combustió i de peu per a que el calciner puga aplegar a qualsevol alçada del forn.

Enllestida la boca superior del forn, comencem a tancar la volta a aquesta alçada com és lògic el cercle de pedra no són complets, sinó que tenen forma de ferradura i que s'anomenen polseres. La següent maniobra és anar tancat el cop, cosa que farem estretint la distància de les pedres armadores i sobre les quals fiquem els calls (pedra tipus llosa), amb els quals tanquem el cop.

Després cal omplir els buits que quedaven entre les parets de l'olla i el forn amb taps, *ripio* i pedra fluixa, són els anomenats tanca, per canalitzar millor les caldes del forn.

Per finalitzar calia obrar amb fang l'espai que quedava entre els baluards, sobre la boca, per tal que el foc no isca per ací, i així aconseguir una combustió constant i uniforme, aquesta operació és el tabicat.

EL COURE. Calia aprofitar, els feixos d'argelagues o de romer que ens havien aprofitat per armar el forn i sobre ells anaven amuntegant feixos de llenya cada vegada més gossa, que poc a poc anaven omplir la caldera.

Cal tenir en compte que una vegada punxem foc, el forn estava coent al voltant de 72 hores (3 dies) sense ser interrompi't, la quantitat de llenya emprada era significant i s'obtenia desembrosant el bosc, com a curiositat direm que per a 1.000 arroves de calç (més de 10.000 kg) es necessitava al voltant de 300 feixos grans, per la qual cosa la tasca de buscar la llenya era primordial, ja que la temperatura podia oscil·lar entre 800° i 1000°.

Per aconseguir coure bé, cal tapar tots els forats per on pugen haver pèrdues calorífiques, procurant que la flama busque el centre del cop, per açò deixarem una xemeneia per a poder donar sortida al fum i facilitar l'entrada d'oxigen. Si el cop es cou bé, tota la carrega, es formarà al mig l'encaixonada o massís, produint un assentament de les pedres.

La pedra anava agafant un color

vermell, cada vegada més viu, i quan tota ella era de color groc daurat ja era cuïta. Com indicatiu de la cocció, tenien també el fum, al principi de la cuïta el fum era negre i progressivament s'aclearia i quan la calç era cuïta el fum era de color blanc.

FINAL DE LA CUITA O DESENFORNAR. Cal esperar-se a que es refrede, i després cal buidar l'olla des d'alt a baix. Aquesta operació sempre era una incògnita perquè unes vegades es quedava crua i altres perquè a causa de les pluges es banyava.

Per això el més entesos deien, que per que el forn es coga regularment, totes les parts tenien que prendre una coloració rogenca, es a dir incandescent.

L'ofici de calciner, era un treball dur i minso d'ingressos, però per a molts treballadors del camp era una ajudeta per a la malmesa economia del llaurador, coincidint en els mesos de poca faena en el camp: ja ho diu una dita: "Qui fa calç, sempre va descalf".

LA CALÇ, PRODUCTE FINAL. S'obté escalfant pedra calcària a uns 1.000° de temperatura, i amb una durada de 72 hores. El procediment és molt simple, únicament intervenen la pedra calcària i el foc, el qual produeix el despreniment d'anhidrid carbònic amb contacte en la pedra, donant una pèrdua d'un 40% del pes.

La calç la podem trobar de les següents formes:

Calç viva (CaO). Es presenta generalment en terrossos grans i durs, amb una coloració blanca de to cremós.

Calç morta o apagada (Ca(OH)2). Pols blanca més o menys cremosa, que s'obté fent reaccionar la calç viva amb la quantitat d'aigua precisa, per formar una pols seca.

Mortor de calç o calç amerada (Ca(OH)2). Pasta humida o enlletada, però amb excés d'aigua.

USOS I UTILITATS. Els usos que se li han donat tradicionalment aquest material han estat:

En l'aplicació industrial, utilitzada en la fabricació del vidre i certs tipus de ceràmica tradicional. Químicament és l'alcalí més barat, per tant és molt emprat com a reactiu químic, i s'utilitza per a precipitar impureses dels sucus ensucrats de la remolatxa i la canya, i recuperar el sucre de les melasses de la remolatxa. Refinar petroli, fondre metalls, per a produir caustificació, etc.

En l'agricultura, s'empra per el seu

poder purificador, com a fertilitzant i fungicida amb terra i pedra, aquesta una vegada escampada i posteriorment regada, produeix hidròxid càlcic (Ca(OH)2), el qual fa augmentar el calor del terra matant tots els cucs. També són blanquejades les soques dels arbres per evitar les plagues que les afecten.

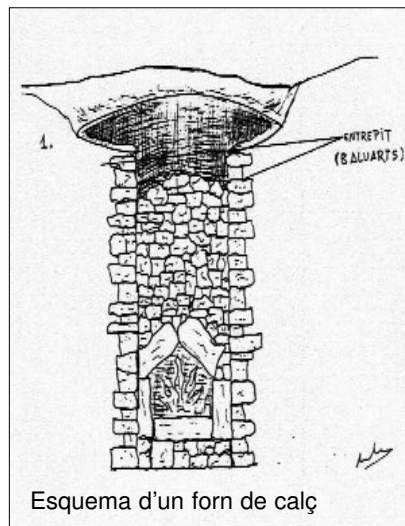
El seu ús sanitari, era emprat per a mantenir neta i potable l'aigua de pluja, arreplegada en les cisternes, aljubs i pous. Encara podem recordar-se, quan una vegada a l'any, com tot un ritual, eren introduïdes dintre d'un poal uns terrossos de calç, i era introduït i sacsejat dins del pou, i fins les 48 hores no es podia veure l'aigua.

Tampoc, no es serà difícil recordar als més majors, l'aigua de calç, que es venia a les farmàcies, per a corregir la manca de calci i per a les diarrees, era utilitzada en forma de mortor de calç, es deixava reposar i s'agafava només l'aigua que surava per damunt, i és la que s'emprava per a les patologies.

Per a la construcció, mesclada juntament amb arena i aigua, per alçar parets de pedra o rajola, també amb finalitats estètiques, higièniques i funcionals; blanquejant les parets, les decoraven i desinfectaven, proporcionant bon olor, també es d'apreciar el seu poder reflector.

I per últim, d'utilització de la calç en l'adobament de pells.

Encara, podem tenir la sort de veure alguns forns amb les nostres rodalies, tan sols cal donar una passejada per Fuset o deixar-se caure pel Corral de Lluc, però si realment voleu veure una bona faena de rehabilitació d'aquestes construccions cal anar a Fontanars, es una clar exemple del deure com a poble de la recuperació del nostre patrimoni.

Ontinyent o l'esforç col·lectiu

La revista *Gorg* es va editar a València entre juny de 1969 i abril de 1972. Escrita íntegrament en valencià marcà una fita històrica a la premsa i al País Valencià. En 1972, la censura franquista, davant la independència i l'èxit que tenia, va decidir clausurar-la.

L'impulsor de *Gorg* fou Joan Senent Anaya, advo-

cat, director d'una gestoria de gran anomenada, especialitzada en afers automobilístics. Senent havia nascut a València el 23 de novembre de 1916 i va morir el 22 de desembre de 1975, tot just quan l'Estat espanyol encetava una nova etapa arran de la mort del dictador Franco.

LLUÍS BARDISSA / JOSEP LLUÍS TORRÓ
Gorg, núm. 29, abril 1972

Ontinyent és, tal volta, el poble de la “província” de València amb una fesomia industrial més acusada, i sols Elx, Alcoi i Elda l'avantatgen en aquest aspecte en tot el País Valencià. La tradició de les seues manufactures tèxtils data de segles. Avui la ciutat produeix mantes i tovallles en quantitat i qualitat molt estimables, i a més paper per a embolicar taronja, i licors, i mobles. Pel seu costat, i venint de Bocairent passa el riu Clariano —el riu d'Ontinyent— de curs abrupte, i els salts del qual justament estimulen la instal·lació de les factories industrials: en la seua gola se situen les fàbriques, convertint la rudesia del paisatge en una estampa fabril convincent i prometedora.

Viatge pel País Valencià.

Joan Fuster

En passar el port de l'Olleria anant des de València cap a Ontinyent —una vegada hem deixat la carretera general d'Alacant per l'interior— ens sembla com si haguéssim botat la tàpia del veí pobre. En efecte, gairebé sense transició, i mirant encara el luxuriós paisatge de la Ribera que fuig de nosaltres, ensopeguem amb els blanquinosos camps de secà, animats només pels pins que —quan no hi ha hagut el incendi forestal de torn— voregen la carretera. I és continuant aquesta infame carretera que varem agafar a l'Alcúdia de Crespins, com arribarem a divisar la silueta de la ciutat, a l'entrada de la qual s'arrangleren els massos —dits ací més sovint simplement “casetes”,

El riu, l'hotel Fontana i, en primer terme, el teular al voltant de 1970

degut, potser, al seu canvi de funcions—, romanalles d'un passat agrícola ja llunyà: tothom aspira a tenir, si no en té ja, el seu “terreny” que utilitzarà per a projectar-hi les seues frustracions com a treballador de la indústria.

La indústria... el tòpic d'Ontinyent se'ns fa realitat només entrem a la ciutat.

El Carrer Major

Deixem darrera el barri de Sant Rafael —nucli principal d'immigrants castellans i andalusos— i, travessant la plaça de la Concepció, ens endinsem a l'artèria comercial fonamental: el Carrer Major, on a més a més, prenem contacte amb el mig poble que diàriament té quasi com a única diversió el passeig. L'estret carrer que anys enrera deuria ser de cavallers o grans senyors —a jutjar pels escuts que encara resten en les façanes d'algunes cases— s'ha

poblat avui de “boites” i cafeteries que desesperadament cerquen d'imitar amb un mimetisme provincià digne d'altres tasques més profitoses, l'ambient de “capital” que els hi mancava. Al Carrer Major només falta dir a l'hora del passeig —vora les set del vespre— “ja som tots”, després d'haver passat revista a amics i coneguts —la qual cosa, inexplicablement en una ciutat de prop de vint-i-cinc mil habitants— encara és possible.

La història encara resta

El Carrer Major ens portarà a la Plaça de l'Ajuntament on ens troben cases senyorials d'important valor artístic —com ara l'ocupada avui per la Delegació de Falange—, però sobretot on es destaca l'esvelta silueta del campanar de “La Vila” pertanyent a l'Església de Santa Maria. A aquesta església gòtica —amb una portada plateresca— indubtablement

de molt valor (que resta avui com tantes altres de tot el País Valencià oculta a la mirada del visitant sota la infame reforma barroca), pugem per “La Bola”, i passarem al mateix temps per l’Arxiu —on es conserven documents que testimonien la secular fidelitat d’Ontinyent al País. I després, “La Vila” el nucli primitiu de població d’Ontinyent, avui condicionat per una reforma que si bé utilitària, és un assassinat artístic flagrant.

Tornant darrera deixem a la dreta el Convent de les Carmelites i pugem després per l’Avinguda del Comte de Torrefiel, antiga eixample d’Ontinyent, que avui ens condueix com en circumval·lació al Dos de maig. A partir dels bocacarrers de la dreta és on es situen avui les dos eixamples —industrial i de població, amb els barris de Sant Josep i Pius XII— i a l’esquerra el “Poble Nou” o barri de Sant Antoni. Però és cap als anteriors barris on sembla que vaja acostant-se la ciutat fugint de les costeres de la ciutat vella, assentada primitivament en un barranc estret i fondo.

I va de mantes

La indústria, el més important factor de riquesa, ha permès d’eleva el nivell de vida, sempre gràcies a l’esforç i el treball del poble, que mai no ha estat inclòs en cap pla de desenvolupament.

Es tracta d’un fenomen prou curiós : a començaments de segle, l’antiga indústria artesana i gremial era pràcticament desfeta i gairebé només uns pocs batans restaven com

a testimoni. Cap al 1940 es produeix una expansió que dona com a resultat un augment de fàbriques, les quals dedicades quasi exclusivament a la producció de mantes s’aprofitaren de l’època autàrquica per la que passava l’Estat espanyol i que possibilitava l’absorció de qualsevol producte, bé que amb una gran escassetat de matèries primeres. L’expansió produí a més a més, una forta immigració de gent provinent d’Andalucia i Castella, que no va remetre fins a la meitat dels anys cinquanta. Les dificultats que la indústria familiar tenia quant a l’exportació va provocar l’agrupació de diversos fabricants, encara que la independència subsisteix: en gran part. La manca de crèdits i la inseguretat d’una inversió problemàtica quant als beneficis, creà els anys propassats una crisi de la qual el ram tèxtil encara no s’ha pogut restablir.

Avui la indústria, per a fer front a la disminució de la demanda ha començat a fabricar d’altres productes tèxtils, de vegades subsidiaris de la manta. Però, la manta, amb més de cinc milions de unitats anyals, conti-

Una imatge històrica: el Pou Clar ple de banyistes

nua sent el producte més important. Més d’un centenar de fàbriques i 6.000 obrers són dades prou significatives en un conjunt de població de 24.000 habitants.

L’agricultura heroica

A Ontinyent hi ha una clara vocació agrícola, encara que avui l’agricultura siga una font de riquesa secundària. Amb tot són moltes les famílies que tenint una “caseta” amb unes poques fanecades de terra, no volen deslligar-se de tants anys de vida al camp. La distribució dels cultius és la següent :

Horta 5’5 %

Secà 45’5 %

Mont 49 %

L’horta situada al “Llombo” i al “Pla”, regada per les escasses aigües del Clarià, produeix verdures per al consum local. El secà produeix especialment raïm destinat a fer vi (“Vi bo, poquet i a sovintet, és al cos profitosset”, com deia el Pare Lluís Galiana), d’alta graduació; en l’actualitat una cooperativa ha agrupat la

La plaça de Sant Domingo, aleshores de José Antonio, recent remodelada

Ontinyent, el pont Nou i les indústries pròsperes en la dècada dels anys 70

major part dels viticultors.

Els melons, abans tan famosos, no es cultiven quasi bé avui degut a malalties o secors. Són substituïts per melons murcians que passen per ser d'Ontinyent. Olives, cereals i ametlles són els altres cultius del secà.

La consciència col·lectiva

“Ontinyent... ha sabut defensar en tot moment la seua vinculació al País Valencià (...) la seua constant històrica ha estat la fidelitat al País Valencià, a la llengua vernacle —encara que no estiga a l'escola— i un gran respecte, quasi veneració, per la figura de Jaume I...”.

Aquestes optimistes paraules poden ser dites només per un amic del poble. Però la realitat és ben bé un altra, i si els intents de castellanització per part d'Àustries i Borbons no varen fer massa mal, avui la despersonalització i la pèrdua de la consciència com a poble és un fet massa evident. Si l'eslògan “Onteniente calor en sus mantas, color en sus fiestas”, és representatiu de la seua realitat, no calen més paraules. Parlar castellà ja suposa avui ser “fi” i canviar d'estatus social.

Cultureta amunt i avall

Parlar de la cultura d'un poble on fins fa dos anys només hi havien dos col·legis regentats per frares i monges, més que una àrdua tasca és una impossibilitat: el buit és quasi bé total. La única cosa “decent” feta en

aquest sentit va ser la revista mensual “Escala”, una revista d'alts vols, publicada pels anys 1963-64, la qual si bé reunia un fum d'articles de qualitat, pecava d'un desconeixement de la realitat quotidiana del poble; és possible, però no segur, que pugues ser llegida per unes deu o dotze persones.

Ontinyent posseeix avui una emissora de ràdio i un periòdic setmanal, la dedicació dels quals als problemes del país i del poble és inversament proporcional als mitjans de què disposen. Per a aquestes venerables institucions, dedicar-se a resoldre els problemes del poble suposa entrevistar a la regina de festes i al jugador de l'Ontinyent C. F. que no va poder jugar l'últim diumenge. Actualitat mana. I aquesta actualitat, per minsa, aclapara. La prostració cultural continua sent un fet malgrat els esporàdics intents d'algunes ments conscients del problema —com ara els actes organitzats pel “Centre excursionis-

ta”, “Font d'art”, “Club dels joves”, “Cine-clubs”, etcètera— quasi sempre fets avortar per falta de mitjans, per desídia o per impediments més o menys legals. El desfament entre unes estructures econòmiques prou desenvolupades —i que en conseqüència haurien pogut possibilitar un paral·lel desenvolupament de la consciència com a poble (al capdavant Alcoi no queda massa lluny)— i la realitat, és per ara insalvable. I sembla com si no convingués de salvar-ho. L'ensopiment cultural i social és avui dissimulat i afavorit alegrement sota una capa de “cosmopolisme” (llegiu provincianisme) que l'acció mimètica envers la capital els proporciona.

Adéu, adéu

Ontinyent espera ara l'aprovació d'un “Plà d'Ordenació urbana”. Potser així es resolguen els problemes d'urbanisme i s'acabe amb les edificacions “penitencials” que avui sovintegen, i fins i tot amb l'especulació del sòl. Potser que es creen nous jardins o “zones verdes” i àdhuc s'instal·le un heliport. Al capdavant en dos anys s'han construït ja un institut i un camp poliesportiu. La façana de la ciutat és evident que canvia...

Però nosaltres desitjaríem tornar la propera vegada a Ontinyent per a la inauguració —no oficial— de la “Casa de la cultura” o per a la representació d'una obra de teatre (no fracassada aquest cop) amb la participació d'un públic rescatat o nou.

Ontinyent és el que és gràcies a l'esforç i el treball d'ell mateix, i el seu esperit de comunitat l'ha de fer brollar de si mateix. I això, per sort o per dissort.

La Glorieta, temps d'esplendor en una imatge de 1970

¿Qué significa Llombo?

CARMEN MATEO

Son dos brazos abiertos del antiguo Fontinyent que abrazan a las dos barriadas: Sant Rafael y el moderno Sant Josep. Llombo significa Paz. Llombo significa armonía. Llombo significa bienestar. Llombo significa simpatía. No son fiestas patronales pero sí de gran historia pues Jaume I se la otorgó para que jamás desaparezca de la memoria. El día nueve de octubre todos nos reunimos con armonía para celebrar nuestras exposiciones culinarias, artesanales y, como no, incluyendo la fantasía. Los vecinos del Llombo es gente amable y sencilla son hospitalarios cien por cien pues si acudiesen al reparto de los Oscar serían merecedores de varias estatuillas. Llombo eres cauto, eres benevolente, eres la admiración por doquier de todo el pueblo de Ontinyent.

Desconfiaré...

CARLES CAPDEVILA (DIRECTOR D'ARA)

* Desconfiaré sempre de qui no respecti la meua llengua. Perquè, en fer-ho, demostra que no em respecta a mi, i alhora que no respecta un bé cultural essencial.

* Desconfiaré sempre de qui no trobi normal el seu ús institucional i simbòlic, perquè no troba normal la meua realitat cultural i perquè a sobre es pensa que té dret a decidir què és la normalitat, i curiosament la normalitat és ell, i no jo.

* Desconfiaré sempre de qui digui que el meu problema no és real, perquè em menysté a mi i perquè es creu amb el poder de decidir què és real, i casualment també ho és ell, i no jo.

* Desconfiaré sempre de qui digui que les llengües són per entendre'ns i no per crear problemes i faci servir aquest argument per crear problemes amb les llengües.

* Desconfiaré sempre de qui manipuli realitats deliberadament i gosi acusar llengües perseguides de ser les perseguidores.

* Desconfiaré sempre de qui vegi com a despesa innecessària la promoció de la meua llengua i com a inversió imprescindible la promoció de la seva.

* Desconfiaré sempre de qui vulgui acomplexar-me perquè parlo amb naturalitat la llengua dels meus pares.

* Desconfiaré sempre de qui em negui la llengua, perquè em sento compromès amb els que l'han salvat perquè jo la pugui ensenyar als meus fills.

* I procuraré enfadar-me poc, només el que jo trobi normal i davant d'amenaques que jo consideri reals.

* I sempre, però sempre, plantaré cara.

“És què, els polítics...” A pesar de tot, VOTA!
22 de maig, eleccions municipals i autonòmiques

Peluquero - Pedro Parra

Módel

Señoras - Caballeros

C/ Padre Fernando Alcina, 15 bajo - Tel. 96 238 61 24 - ONTINYENT

TALLERES

VIASA S.L.

·CHAPA
·PINTURA
·ROTULACIÓN
·MECÁNICA
·ALINEACIÓN (por ordenador)
·NEUMÁTICOS

Rafael Juan Vidal, 16
Teléfono 96 238 53 75
ONTINYENT

COMPRO
ORO

“EL MERCAT”

Avda. Almaig - 46870 - Ontinyent - Valencia
(Junto al Centro de Salud “El Barranquet”) - 665 512 800

 motortec

David Cucart Ureña
Mecánica i electricitat del automòbil

Av. Almaig, 20
46870 ONTINYENT (Valencia)
Tel. 96 119 44 78 - Fax 96 238 85 77

Ontinyent, “la pequeña Suiza”

La indústria La Paduana. Eren altres temps

GASPAR CONEJERO MARTÍNEZ

Fa dos o tres dècades enrere, en la nostra ciutat bufaven uns vents favorables. Vents, que a tots —o quasi tots—, ens feien sentir que vivíem en un entorn privilegiat. Empreses en plena producció, llocs de treball a l'abast de tot el món, i possibilitat de guanyar diners. O siga, una ciutat en expansió, que anava adaptant-se als nous temps, si bé en el trànsit del temps, havien desaparegut algunes empreses que no havien sabut fer el canvi de la fabricació mantes a altres productes; però noves indústries havien passat a ocupar el seu lloc i absorbint als treballadors que havien perdut el seu lloc de treball. Eren temps d'abundància, i la gent es va dedicar a fer hores extres i guanyar diners. I gastar-los, cosa que està molt bé: habitatges nous, bons cotxes (això deien els de Xàtiva dels d'Ontinyent), i com no la “caseta”. Una situació a la

que també van contribuir els bancs, que donaven moltes facilitats, i de la que la gent se'n va aprofitar, i els especuladors també.

El preu dels solars, dels bancals i dels habitatges, es multiplicava a una velocitat endimoniada, però no passava res, la gent seguia comprant i els carrers anaven omplint-se de vehicles; les empreses constructores i les immobiliàries naixien com els pebrassos. Fins i tot, es va posar de moda en qualsevol compra immobiliària, pagar una part en blanc i l'altra en “en negre” i damunt, com si el feren un favor —per pagar en negre—.

Aquesta situació de “benestar” va portar a alguna gent a dir que Ontinyent era com una “pequeña Suiza”.

Paral·lelament a aquesta situació d'optimisme, van anar produint-se una sèrie de fets un poc curiosos.

Per una banda, podríem dir que d'un cop, va desaparèixer la classe

treballadora. La possibilitat de poder adquirir molts bens, va fer que una immensa majoria de gent —de mitjana edat cap avall— més que treballadors, es sentien que ja tots eren de classe mitjana o mitja alta. Va començar a ser normal, tindre un cotxe igual o millor que el de l'empresari. Donava el mateix, que per a adquirir els bens calguera fer més hores que un rellotge a fer hipoteques a molt... però molt... llarg termini. Un benestar que també va arribar a la gent jove, que tan prompte finalitzaven els estudis d'EGB, els pares els compraven el vespino per que pujaren al institut, o per a no tindre que baixar a per ells de la caseta.

Els anys anaven passant i l'economia d'Ontinyent anava a bon ritme; però cosa curiosa, les condicions de treball no milloraven al mateix ritme. És més, van començar a produir-se una sèrie de fets un poc preocupants. Les empreses —per abaratir costos—

van començar a llevar-se de damunt algunes seccions, com les confeccions; i van començar a aparèixer els "almacenets", i en algun d'ells es van posar de "moda" sistemes de contractació abusius: treball en negre, eliminació de categories professionals, eliminació de les pagues "extra" –i signaven la nòmina com a que l'havien cobrada–; i a qui la reclamava per via legal, ja no era necessari que tornara a treballar. I va començar a parlar-se de la "por" a reclamar i quedar-se sense treball: "i si reclame no en renoven el contracte". Uns sistemes de treball, que a poc a poc van anar copiant alguns empresaris en les noves contractacions. I no passava res.

A pesar de la bona situació econòmica, a la que també va contribuir l'arribada dels Fons europeus, algunes veus qualificades, ja parlaven de que calia reconvertir el sistema productiu de la comarca, diversificant la producció i fabricant productes de més qualitat, o si no, Ontinyent s'ho passaria malament, i més amb la retirada d'aranzels a Xina que cada dia es veia més pròxima. Però els empresaris van seguir apostant pels guanys fàcil, i les

polítiques i ajudes oficials seguien prioritant el turisme i la política de grans events, i oblidant-se dels sectors productius.

Cada vegada eren de ús més comú expressions com: competitivitat, deslocalització, globalització, i com no, Xina i els països emergents. I els mals presagis van anar fent-se realitat.

Cada vegada s'importaven més productes de Xina, i les empreses anaven desfent-se de les plantilles fixes, sent substituïdes per treballadors

eventuals i altres contractats a mitja jornada, però que per... ous, tenien que fer 8, 10 o 12 hores, i si es negaven... qui sap? I la gent va seguir tenint por a reclamar, i les condicions de treball van anar a pitjor. Algunes empreses van començar a traslladar la producció als països emergents.

A pesar de tot, encara es respirava un cert optimisme, ja que la construcció tirava del carro, i fins i tot, alguns industrials es van fer constructors, i alguns d'ells van entrar en el ram de

ELS OFEREIX ELS SEUS SERVEIS EN:

**Ferreteria · Jardineria · Bricolage · Manyeria
Ebanisteria · Càmping Gas**

Plaça Coronació, 1 i 2 - Tel. 96 291 42 79 - 46870 Ontinyent

AGENCIA EN ONTINYENT

Salvador Gramage García
Avd. Conde Torrefiel, 10-bajo
Tel. 96 238 03 15
Fax. 96 291 38 78
46870 ONTINYENT

autoescuela

CETA

dinamica & actual

En Ontinyent:
Av. Almaig, 19
Artal de Foces, 13
96 238 11 09

CARLIN®
OFIMARKET

HIPER · PAPERERIA

carlinontinyent@hotmail.com

Av. Conde Torrefiel, 16 Tel: 96 238 91 90
46870-ONTINYENT- Fax: 96 238 91 87

La visita del príncep a Paduana. Bons temps per a la manta

l'oci en pla exagerat, comprant accions de Terra Mítica, el Safari Park o Mundo Ilusión. Érem l'enveja del món mundial, i presumíem de que es construïen més habitatges a l'any en Espanya que en França i Alemanya junts. I com no, també la banca va apostar fort per la construcció, avalant promocions immenses d'habitatges, a més de donar moltes facilitats per a l'adquisició de bens. Era un negoci redó, ja que els pisos pujaven de preu per moments.

Però a pesar de l'optimisme, les condicions de treball anaven deteriorant-se cada dia un poc més, els treballadors que anaven quedant-se en paro, trobaven una nova ocupació, però en el canvi, sempre perdien un bon pessic del seu sou en la nova ocupació, però si les nòmines minvaven,

sempre quedava el recurs de les hores.

Jo diria que quasi havíem creat la societat perfecta: moltes coses que comprar, facilitats de pago, i sous baixos... i la gent contenta.

En alguns cercles ja es parlava de que vivíem en una bombolla i que algun dia esclataria... però... ningú prenia mesures.

I de sobte, com si foren unes fitxes dominó que van caient, van anar succeint-se els fets.

Primer va arribar la retirada d'aranzels europeus a Xina, i encara que era una cosa sabuda, com la indústria ontinyentina no havia fet els deures, es va ressentir. Els productes xinesos van envair els mercats. El fons europeus, també havien anat a menys.

I uns anys després... va esclatar la bombolla immobiliària. Una bombo-

lla que no soles va afectar a la nostra ciutat, sinó que els seus efectes van ser més generals i dramàtics. El gran motor econòmic que era la construcció, va parar en sec, i amb ell totes les indústries auxiliars que depenien de la mateixa: fusters, llanterners, electricistes, decoradors, tèxtil, etc.

I per últim, es va fer visible la crisi. Una crisi, que ningú: ni el Fondo Monetari Internacional, ni govern central, ni autonòmic, ni bancs, ni empresaris, ni treballadors, ningú, van saber previndre, amb els resultats que tots coneixem.

Més atur, mils i mils de pisos –800.000 segons algunes fonts– que constructors i immobiliàries no poden vendre; i els bancs, que van apostar tan fort per la construcció, s'havien tingut que quedar amb un grapat de pisos que tampoc podien desfer-se d'ells

–algunes fonts xifren en 180.000 milions d'euros els actius financers de la banca en el sector immobiliari–, i clar, ara no tenen diners en caixa –i els deuen–, i això s'ha traduït en una restricció del crèdit als particulars i a les empreses, que ha ofegat totalment l'economia.

Com a conseqüència d'eixa estrangulació econòmica –no donar préstecs, no acceptació de remeses, etc.–, un fum d'empreses han presentat EREs, una nova paraula que s'ha posat de moda, i que no és altra cosa que un expedient de crisi, que en la majoria de vegades finalitza en el tancament definitiu de l'empresa; si be algunes empreses que han presentat un ERE, sembla que més que per necessitat, ho han fet com una manera de sanejar les plantilles, i tindre una posició t'avançada de cara a un futur –a l'espera de ajudes governamentals?

RESTAURANTE "EL LLOMBO"
 ALMUERZOS POPULARES Y TAPAS VARIADAS
MANUEL GUEROLA CANTERO
 GERENTE

AV. EL LLOMBO Nº 2

961 910 318
 615 264 771

jimguerola@yahoo.es
<http://www.restauralius.com>

construcciones
FRANCÉS

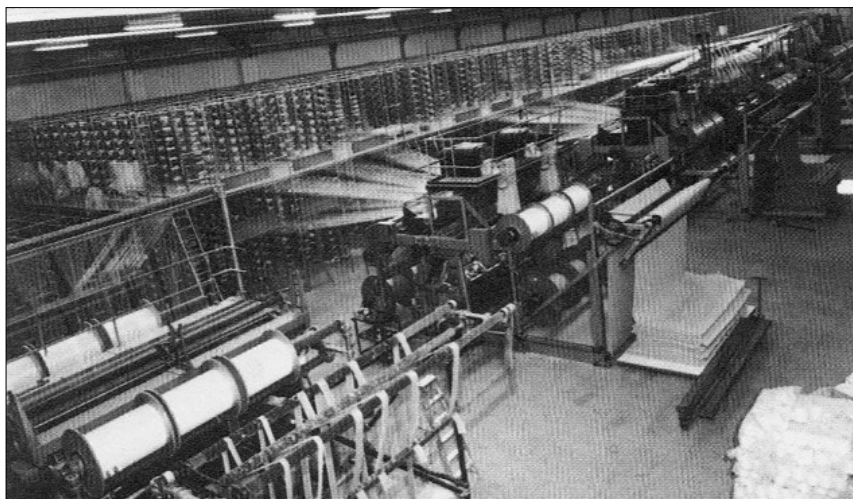
96 291 70 33
www.construccionesfrances.com

Però al llarg de tots aquests anys han passat més coses. Durant els anys d'abundància, vam ser receptors d'immigrants. Gent que venia buscant una vida millor, i que trobava ocupació, primer fent les tasques que els d'ací no volien fer, i també, en la gran demanda de la construcció, i en menor mesura en la indústria. Em la majoria de casos, treballant en condicions precàries, convertint-se de passada en enemics dels treballadors fixes, ja que treballaven per menys diners; quant el lògic haguera seguts, que els comitès de treballadors, denunciaren l'explotació a que estaven sent sotmesos, i que obligaren als empresaris, a que per un mateix treball tingueren el mateix salari que les d'ací. Una tasca gens fàcil, per què en les empreses cada u anava a la seua, els treballadors havien perdut la "consciència de classe", i els sindicats baix mínims, sense el recolzament necessari per part dels treballadors.

Qui ens ha vist i que ens veu!

D'aquella "pequeña Suiza" en que alguns ens comparaven fa uns anys, no queda res; d'aquella mena d'orgull i seguretat que sentíem dècades enrere, d'estar en un espai privilegiat, em pas-

Una empresa tèxtil en plena producció

sat a un pessimisme que cada dia va en augment. De fabricar molt em passat a no fabricar res. Els EREs i la por han fet que els treballadors, en un "sálvese el que pueda", han passat de ser companys a ser enemics els uns dels altres.

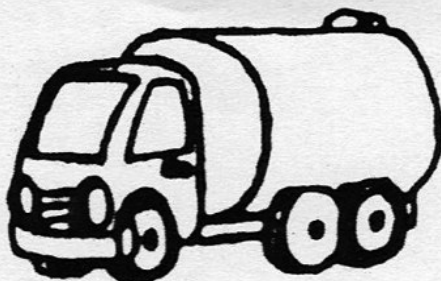
I de passada, el bon nom que havien adquirit al llarg dels anys algunes empreses i la respectabilitat d'alguns empresaris de la nostra ciutat, se'n ha anat a la "merda", per la forma com han jugat amb els treballadors. Realment

era tant precària la nostra indústria?

Possiblement, ens mereixíem una lliçó d'humilitat per sentir-nos superiors al que érem, però... el colp ha segut massa gran.

El més trist de tot, és que, en lloc d'assumir la nostra situació i la part de responsabilitat que cada u pugem tenir, i intentar lluitar per solucionar-la, ens volen fer creure que aquesta situació es "culpa" d'una sola persona.

Què il·lusos som!

**AREA DE SERVICIO
GASOLPER**

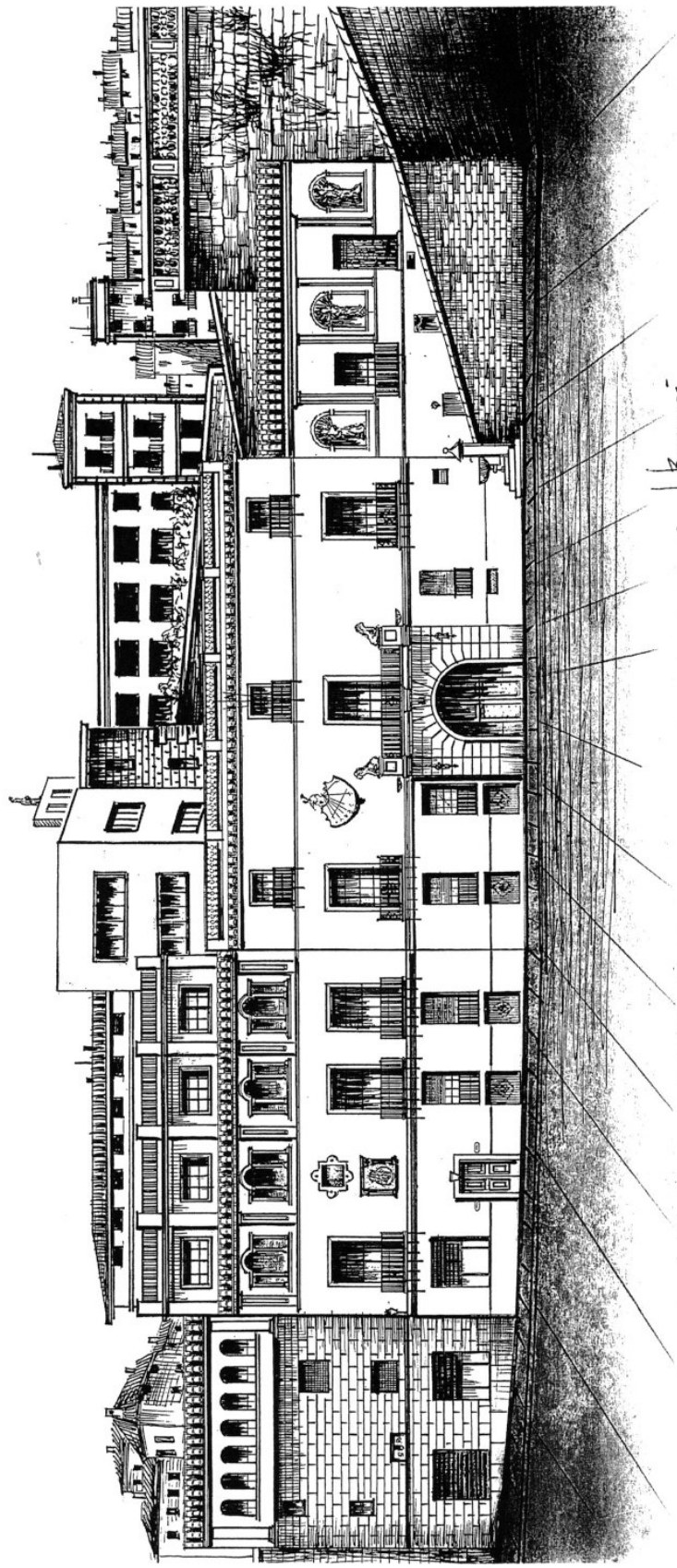
(Frente Telepizza)

C/. Dos de mayo, 207

46870 ONTINYENT (Valencia)

Tel. 96 238 01 89

**Tenemos servicio de GASOLEO a DOMICILIO.
Informese llamando al 616 81 49 13 o 616 81 49 16**

La Casa de la Vila d'Ontinyent. Segle XVIII. El Mirador
i la Torre de l'Àngel amb el *bunker* alçat en 1960 sobre
el portal i torre del segle XVI

